

VASTWERKEN

jouw Marine, nu en straks

**REISVERSLAG FAR EAST RACING TEAM 1973
(DEEL 1 EN SLOT)**

**EEN AVOM-LID VERTELT:
TON MICHIELS**

JAARVERSLAG AVOM HOOFDBESTUUR

NAVO 75 JAAR

**INDIË-WEIGERAARS WERDEN
GELIJKGESTELD AAN MISDADIGERS**

NIEUWS VAN DE AFDELINGEN

REDACTIE

Redactie
Pieter Duijf
Eindredactie
Hoofdbestuur
Correspondent in de West
Joop Kooijman
Vormgeving
www.editoo.nl

REDACTIE-ADRES

E: redactie@avom.nl

ADVERTENTIES/ACTIES

Hoofdbestuur

KOPIJ

Kopij voor het volgende nummer dient uiterlijk 10 mei 2024 a.s. in het bezit te zijn van de redactie.
E: redactie@avom.nl

VERSCHEIJNINGSDATUM

Medio juni 2024

REALISATIE EN VORMGEVING

Editoo B.V., Veenendaal

OPZEGGING LIDMAATSCHAP

Kan alleen schriftelijk met ingang van het einde van het verenigingsjaar met inachtneming van een opzegtermijn van 4 weken.

LINKS AVOM:

W: www.avom.nl

ERELEDEN

H. Schellekens (oprichter) †
C. Oosterlaak (oprichter) †
H.C. Jongewaard †
Th.R.L. Luijckx †
G. Tigchelaar
M.J.M. Borsboom

FOTO VOORZIJDE OMSLAG:

Demonstratie Korps Mariniers in Den Helder

Officieel orgaan van de **AVOM**. Algemene Vereniging van Oud- en actief dienend personeel van de Koninklijke Marine.
Beschermer vice-admiraal René Tas

HOOFDBESTUUR

Hans Zengerink,
algemeen voorzitter
M: 06 273 655 92
E: voorzitter@avom.nl

Koos van der Spek,
Secretaris
T: 06 252 953 07
E: secretaris@avom.nl

Gerard Kamp,
penningmeester
M: 06 511 224 56
E: penningmeester@avom.nl

André van Duijvenvoorde,
veteranenzaken en coördinator
nuldelijnszorg
M: 06 254 082 07
E: a.duijvenvoorde6@upcmail.nl

John Huf
algemeen bestuurslid
M: 06-42595334
E: John.huf52@gmail.com

POSTADRES HOOFDBESTUUR AVOM

Wissenkerkehof 1
4698 CZ Oud-Vossemeer

ADVISEUR

Jim Tigchelaar,
adviseur
M: 06 215 626 73
E: jim.tigchelaar@home.nl

LIDMAATSCHAP AVOM

Leden per jaar € 30,00.

CONTRIBUTIEREKENING

IBAN NL 07 INGB 0004 8978 12
t.n.v. AVOM Contributie
BIC INGBNL2A

EVENEMENTEN-REKENING

IBAN NL 96 ABNA 0549 4607 64
t.n.v. AVOM
BIC ABNANL2A

AVOM-SHOP

Wim Brons
M: 06 224 674 41
E: w.brons@avom.nl

LEDENADMINISTRATIE AVOM

Peter Beaujean
M: 06 513 586 06
paw.beaujean@casema.nl

WEBMASTER

Peter Janssen
webmaster@avom.nl

Nog geen lid van de AVOM of abonnee van VastWerken?

Ga naar www.avom.nl en meld u direct aan!

SPONSORING

Onze activiteiten worden mede mogelijk gemaakt door het vfonds.

VAST WERKEN

Verschijnt 4x per jaar. In maart, juni, september en december. De inhoud van de artikelen in VastWerken hoeft niet noodzakelijkerwijs de mening van het hoofdbestuur van de AVOM weer te geven.

De AVOM is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel Brabant, nr. 402 59 764. De AVOM is aangesloten bij de Stichting Veteranenplatform.

03	VAN DE VOORZITTER
04	JAARVERSLAG 2023
06	OPROEP KANDIDAATSTELLING HOOFDBESTUUR
06	AVOM DOELSTELLINGEN
07	VETERANENPLATFORM
08	REISVERSLAG FAR EAST RACING TEAM (DEEL 2 EN SLOT)
13	OPENBAARHEIDSDAG: DUIZENDEN DOCUMENTEN BEKENDGEMAAKT
15	EEN AVOM-LID VERTELT: TON MICHIELS
18	STICHTING WEERZIEN MET LIBANON
19	UNITES SISTERS DOEN OUDE TIJDEN HERLEVEN
20	DE RIJKE GESCHIEDENIS VAN DE REDDINGSOPERATIES
22	HET KNIL ALS POLITIELEGER
27	DEFENSIE NIEUWS
28	GLAZEN SLAAN EN SCHEEPS- WACHTEN
29	75 JAAR NAVO
30	MARINENIEUWS
22	NIEUWS VAN DE AFDELINGEN
34	CARIBISCHE BERICHTEN
35	EREGALERIJ
36	MUSEUMNIEUWS
38	IN MEMORIAM
38	NIEUWE LEDEN
38	EVENEMENTENKALENDER
39	CONTACTGEGEVENS AFDELINGEN
40	AVOM-SHOP

We kijken weer uit naar ons mooie nieuwe verenigingsjaar en de daarbij behorende evenementen. Het is weer tijd voor samenkomen en fantastische verhalen met elkaar delen zoals het zo mooi is verwoord in onze doelstellingen.

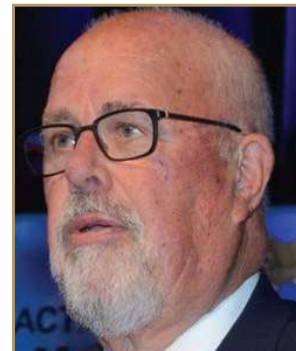
In mijn voorwoord van december heb ik al laten weten dit jaar mijn taak als voorzitter over te dragen. Met collega's in het hoofdbestuur hierover al uitvoerig gesproken en dit ook gedeeld tijdens de laatste Algemene ledenvergadering met de Raad van Afgevaardigden in november jl. Dit zal mijn laatste voorwoord zijn. Tijdens de eerstvolgende Algemene ledenvergadering in mei a.s. hopen we een nieuwe voorzitter te kunnen kiezen. De oproep in VastWerken voor nieuwe kandidaten voor het Dagelijks Bestuur heeft nog weinig opgeleverd en ik wil nogmaals een beroep doen op alle leden om een bestuursfunctie te overwegen. Met name de jongere leden onder ons. Wij hebben nieuwe leden zien aanmelden die recent de marine hebben verlaten of dit het komende jaar gaan doen. Met name zij hebben waardevolle kennis van de huidige marine en kunnen dit meebrengen met een functie in het hoofdbestuur.

Vorig jaar is besloten om het beleid anders vorm te gaan geven. Meer gericht op samenwerking met andere verenigingen met dezelfde doelstellingen. Ook het functioneren van de afdelingen wordt hierbij betrokken. Hiervoor is een andere visie met een frisse blik naar de toekomst voor nodig. Het huidige bestuur ziet deze potentie bij de jongere leden die o.a. meer bekend zijn met social media en alles wat daarmee samenhangt. Juist aan deze groep is de eerdergenoemde oproep gericht voor een bestuursfunctie. Een andere bestuursaanstelling, het liefst met jongere leden, kan dan het voorgestelde beleid vormgeven. Voor mij het moment, na 8 jaar voorzitterschap, het stokje over te dragen. Ik wil graag ruimte maken voor deze "andersdenkenden" om onze vereniging de komende jaren de uitstraling te geven die het aantrekkelijk maakt voor oud-marinepersoneel om lid te worden en te blijven.

Onze vereniging is dit jaar 38 jaar jong. We kijken uit naar het 40-jarig jubileum en ik weet zeker dat we dat groots gaan vieren. Ik ben er trots op lid te mogen zijn vanaf het "eerste uur", de oprichting heb mogen meemaken in 1986 en de eerste 13 jaar ook hoofdbestuurslid te zijn geweest. De vereniging groot zien worden, in 1998 het 4000e lid mogen begroeten en alle mooie belevenissen die het lidmaatschap van de AVOM waardevol heeft gemaakt. Het ouder worden van onze leden is de grootste oorzaak van het kleiner worden van deze vereniging, o.a. door overlijden en fysiek niet meer in staat zijn de activiteiten te kunnen bezoeken. Daarom de al eerdergenoemde beleidsverandering en de gewenste verjonging in het hoofdbestuur. Voor mij is het nu mooi geweest en ik wens de nieuwe voorzitter alle wijsheid, visie en steun in deze mooie, maar niet altijd gemakkelijke taak en dank alle leden voor het in mij gestelde vertrouwen.

Ik wens u allen alle goeds, veel gezondheid en tot ziens.

Hans Zengerink

JAARVERSLAG 2023

1. HOOFDBESTUUR

Het hoofdbestuur van de AVOM bestond op 1 januari 2023 uit de volgende samenstelling:

- Voorzitter	Hans Zengerink
- Secretaris	Koos van der Spek
- Penningmeester	Gerard Kamp
- Nuldelijnszorg en Veteranenzaken	André van Duijvenvoorde
- Algemeen bestuurslid/AVOM-shop	Vacant

Ondersteunende taken hoofdbestuur

- Ledenadministratie	Peter Beaujean
- Webmaster	Peter Janssen
- Beheer AVOM-shop en AVOM-stand	Wim Brons

Toelichting:

Door drukke werkzaamheden van Koos van der Spek is de taak secretaris een lange periode door de voorzitter opgepakt.

Na een oproep in VastWerken voor een functie in het hoofdbestuur heeft John Huf zich aangemeld.

Na enige gesprekken met hem is hij door het hoofdbestuur voorgedragen als kandidaat hoofdbestuurslid.

Tijdens de Algemene ledenvergadering op 10 mei is unaniem door de RvA John Huf als nieuw hoofdbestuurslid benoemd met de functie Algemeen bestuurslid.

Beheer van de AVOM-shop blijft bij Wim Brons. Hij is geen lid van het hoofdbestuur.

Het hoofdbestuur van de AVOM bestond op 31 december 2023 uit de volgende samenstelling:

- Voorzitter	Hans Zengerink
- Secretaris	Koos van der Spek
- Penningmeester	Gerard Kamp
- Nuldelijnszorg en Veteranenzaken	André van Duijvenvoorde
- Algemeen bestuurslid	John Huf

2. LEDENADMINISTRATIE

De ledenadministratie wordt onveranderd uitgevoerd door Peter Beaujean. Aanmelden van nieuwe ledenaanmeldingen, opzeggingen en wijzigingen dienen ingediend te worden bij de algemeen secretaris (zie het huishoudelijk reglement). De algemeen secretaris stelt de penningmeester en de ledenadministrateur op de hoogte.

3. LEDENBESTAND

Op 1 januari was het ledenbestand ongeveer 1240 leden.

Op 1 december was het ledenbestand ongeveer 1180 leden.

Daarvan zijn ongeveer 350 veteraan, ongeveer 680 postactief en 4 Dienstslachtoffers.

Overleden 51 leden

Aangemeld 34 nieuwe leden

Totaal gezien wederom een behoorlijke afname.

Hierbij zijn ook de leden die om voor hun moverende redenen hun lidmaatschap hebben opgezegd.

De grootste oorzaak ligt in het feit, het ouder worden van onze leden. Overleden of fysiek niet meer in staat om actief deel te nemen.

4. VERGADERINGEN

Dit jaar heeft het hoofdbestuur wat minder vergaderd door diverse redenen van enkele hoofdbestuursleden.

Hans Zengerink en Gerard Kamp hebben in februari een klantgesprek gehad bij de Servicebalie in het Marine Etablissement in Amsterdam (MEA). Hier zijn afspraken gemaakt voor het organiseren van de LCD in oktober op deze locatie zoals vorig jaar is besloten door de RvA.

Er zijn 2 Algemene ledenvergaderingen (RvA) geweest in het MEA op 18 mei en 30 november. De begroting is weer goedgekeurd en de contributie bleef ongewijzigd.

5. HERDENKINGEN

Ook in 2023 hebben hoofdbestuursleden en bestuursleden van de afdelingen met hun leden deelgenomen aan de diverse herdenkingen.

Hierbij waren verschillende AVOM-leden aanwezig:
Den Helder 4-mei: Gerard Kamp en twee afdelingsleden Den Helder voor kranslegging bij het monument in Den Helder.

Amsterdam 4 mei Gerard Kamp en Wim Brons,
Nieuwe Kerk en de Dam
Wageningen 5 mei Kleine groep AVOM-leden
voor defilé
Roermond 3 september
André van Duijvenvoorde
krans gelegd bij Indië-
monument

Door bijna alle afdelingen werden in hun regio diverse herdenkingen met AVOM-leden bijgewoond.

6. VETERANENDAGEN / MARINEDAGEN

De Nationale Veteranendagen in Den Haag is dit jaar, net als in voorgaande jaren goed bezocht. Op het Malieveld was het hoofdbestuur aanwezig met de promotiestand. Een redelijke groep AVOM-leden hebben met het defilé meegelopen onder aanvoering van vaandeldrager Hans Konings met als pelotonscommandant Anton Smits.

Ook de Veteranendag KM in Den Helder werd goed bezocht. Dit jaar hebben ruim 60 postactieve AVOM-leden, op uitnodiging van CZSK, zich aangemeld. Dit jaar vielen de Veteranendagen samen met de Marinedagen en Sail Den Helder. Tijdens deze dagen was een wisselend aantal hoofdbestuursleden met onze promotiestand en promotiemateriaal hier aanwezig. Voor bezoekende leden een mooie plek om even met elkaar van gedachten te wisselen. Helaas heeft het geen nieuwe leden opgeleverd.

7. VETERANENPLATFORM EN NULDELIJNSZORG

De contacten met het Veteraarnplatform en bijwonen van de reguliere vergaderingen worden door André van Duijvenvoorde uitgevoerd. Namens de AVOM is hij de vertegenwoordiger in het Veteranen Platform en lid van de Klankbordgroep. Deze laatste geeft gevraagd en ongevraagd advies aan het bestuur VP.

Het regelen van zaken betreffende accommodatie voor de stand, en samenwerking met het M.E.T (Marine Erfgoed Terras) tijdens Marinedagen, de Veteranendag KM en de Nationale Veteranendag Den Haag worden door André in goed gezamenlijk overleg met standbeheerder Wim Brons uitgevoerd.

Er is in het afgelopen jaar geen beroep gedaan op Nuldelijnszorg.

In een enkel geval is op verzoek een ziekenhuisbezoek geregeld wat door de patiënt als zeer positief is ervaren. Zo simpel kan het zijn.

8. PRODUCTIE VASTWERKEN

Hans Zengerink en Gerard Kamp hebben een contractgesprek gehad met de drukkerij Editoo van ons verenigingsblad VastWerken.

Hier is gesproken over ons contract en de uit-

voering van het drukwerk VastWerken en de verzending van het blad. Het afgelopen jaar is de uitgave van juni en september te laat bij de leden bezorgd. Ook is een verkeerde verzendlijst door Editoo toegepast waardoor de nieuwe leden van het derde kwartaal geen blad hebben ontvangen. Deze moesten alsnog door de ledenadministratie worden nagestuurd.

De door ons gemaakte extra portokosten waren onderdeel van het overleg bij Editoo.

Er zijn opnieuw afspraken gemaakt over de communicatie tussen redactie en Editoo en vastgelegd in een productieschema t.w. aanleveren kopij, opmaak, terugkoppeling met redactie en tijdstip van verzending.

Het verenigingsblad VastWerken blijft een zeer belangrijke schakel tussen de leden en het bestuur en de leden onderling. Dit jaar is het blad weer vier keer verschenen. Doordat de contributie-inkomsten dalen door het afnemende ledenaantal drukt de kostprijs steeds zwaarder op onze begroting. De toenemende verzend- en productiekosten blijven een punt van zorg. Het blad is het visitekaartje naar onze leden toe maar ook daar buiten, zoals de Koninklijke Marine. De leden vinden het blad heel belangrijk en is samen met het bestuur van mening dat dit blad zolang mogelijk moet blijven verschijnen in de huidige vorm. Digitaal gaan zou goedkoper zijn, maar mede gelet op de leeftijd van onze leden is dit voor het bestuur voorlopig geen optie en het fysiek in handen hebben van een marineblad blijft voor velen "een goed gevoel".

9. LANDELIJKE CONTACTDAG (LCD)

De LCD was dit jaar op 10 oktober in de MEA, september op het landgoed Bronbeek in Arnhem. De dag was weer geslaagd, maar we hopen in de toekomst wel op een grotere groep AVOM-leden. Gezien het ledenbestand was het aantal van ongeveer 160 deelnemers, evenals vorig jaar matig te noemen.

De uitgenodigde ereleden moesten door diverse redenen afzeggen.

Onze beschermheer CZSK Tas kon eveneens, door zijn overvolle agenda, geen gevolg geven aan onze uitnodiging. Hij heeft wel een toespraak gehouden via een videoboodschap.

Door het HB was het bestuur van Ex-Act en Com uitgenodigd. De bedoeling was om "in elkaars keuken" te kijken. Het COM moest om moverende redenen afzeggen.

Het hoofdbestuur denkt op termijn meer samenwerking te zoeken met verenigingen met dezelfde doelstellingen. Hopende hiermee een grotere groep te bereiken en ook om de steeds stijgende kosten in de hand te houden.

Het hoofdbestuur hoopt met deze maatregelen het voor de leden aantrekkelijker te maken om aan de landelijke reünies deel te nemen.

Dit jaar was een mogelijkheid in het dagprogramma opgenomen een gratis bezoek te brengen aan het Scheepvaartmuseum. Over het algemeen is de LCD, volgens de vele reacties die we hebben ontvangen, geslaagd te noemen. Maar het kan altijd beter. De tijd zal het leren.

10. REÛNIEFACILITEITEN

Het Hoofdbestuur, afdeling Amsterdam en Oost-Overijssel hebben dit jaar gebruik gemaakt van de reüniefaciliteiten voor de door hen georganiseerde reünies. Ook is bij het V-fonds een subsidie aangevraagd voor deelnemende veteranen.

11. AFDELINGEN

Doordat diverse afdelingen geen bestuur meer kunnen realiseren is dit het einde van de afdeling. Het hoofdbestuur probeert met verschillende maatregelen, waar het kan, zoveel mogelijk voor deze afdelingsleden nog activiteiten te organiseren.

Op dit moment hebben de afdelingen Groningen/Drenthe, Friesland en Noord-Brabant-Oost geen bestuur meer. Er wordt gewerkt met contactpersonen in die regio's en de financiën wordt beheerd door de landelijk penningmeester. De afdeling Noord-Brabant en Nijmegen hebben een ad-interim bestuur.

12. TENSLOTTE

Een van de doelstellingen van onze vereniging is het bevorderen van de kameraadschap. Laten wij met zijn allen blijven werken aan deze kameraadschap, waar dan ook. We hebben elkaar nodig om van onze vereniging tot iets moois te maken, waar we allemaal trots op kunnen zijn. Tevens willen wij nog even stil staan bij alle leden die ons het afgelopen jaar zijn ontvallen. Zij zullen in onze gedachten voort leven. Graag wil het hoofdbestuur allen binnen de AVOM die zich op welke manier dan ook dienstbaar hebben gemaakt voor de vereniging, landelijke of binnen een afdeling daarvoor heel hartelijk danken. Zonder uw medewerking was het leiden van de vereniging niet mogelijk geweest. Dank daarvoor.

Hans Zengerink, waarnemend secretaris

AVOM - DOELSTELLINGEN

- Het bevorderen van kameraadschap tussen de leden van de vereniging onderling en met het actief dienend personeel van de Marine;
- Het behartigen van de belangen van hen, die als militair bij de Koninklijke Marine hebben gediend of nog actief dienend zijn;
- Het onderhouden van goede contacten en betrekkingen met de Koninklijke Marine;
- Het mede hoog houden van de eer en de tradities van de Koninklijke Marine;
- Het in herinnering houden en eren van hen die gesneuveld of overleden zijn in dienst van het vaderland en in het bijzonder hen die in dienst van de Koninklijke Marine zijn gevallen;
- In gevallen van materiële of immateriële noden of andere belangen van leden of nabestaanden zal de AVOM een adviserende of doorverwijzende functie hebben, in eerste aanleg naar de reeds bestaande organisaties of instellingen van de Koninklijke Marine.

WAT DOET DE AVOM?

De AVOM organiseert voor haar leden diverse activiteiten en bijeenkomsten, eens per jaar houden we ook een landelijke reünie. Daarnaast is de AVOM te vinden op diverse evenementen zoals de Marinedagen en de Nationale Veteranendag.

De vereniging is aangesloten bij de Stichting Veteranen Platform.

De AVOM is aangesloten bij de Vereniging Veteranenplatform

OPROEP KANDIDAATSTELLING VOOR VERKIEZING HOOFDBESTUURSLID

BESTUURSLID DAGELIJKS BESTUUR VOORZITTER/SECRETARIS/ PENNINGMEESTER

Kandidaten kunnen zich aanmelden door een motivatiebrief met overzicht van vergelijkbare ervaring **vóór 1 mei 2024** te zenden naar de secretaris.
secretaris@avom.nl

Belangstellenden kunnen bij de secretaris een functieomschrijving aanvragen

De verkiezing zal medio mei 2024 plaats vinden.

VETERANENPLATFORM (VP)

Op 13 december 2023 heeft de Algemene Ledenvergadering van het Veteranenplatform (VP), tevens eindejaarsbijeenkomst, plaatsgevonden. Deze keer in het Provinciehuis te Den Bosch. De bijeenkomst werd geopend door de Commissaris van de Koning in Noord-Brabant. Verder werd de vergadering toegesproken door zowel de minister als de staatssecretaris van Defensie.

Hieronder een kort verslag van de belangrijkste onderwerpen.

1. **Naamsverandering.** Medio 2023 is de naam van het Veteranenplatform gewijzigd in **Nationaal Veteranenplatform**.

2. *Het Indië-onderzoek.* Op 20 december 2022 heeft het bestuur van het VP haar reactie op dit onderzoek aan de Tweede Kamer doen toekomen. Het VP heeft in een nota onder de aandacht van de Kamer gebracht dat niet elke militair in Indië van misdrijvingen kan worden beschuldigd en geprotesteerd dat de onderzoekscommissie ruim buiten haar opdracht is tewerk gegaan. Bovendien waren ten behoeve van het onderzoek in het algemeen bestaande, al bekende bronnen aangeboord en is verzuimd om nieuw materiaal daarbij te betrekken. Ook heeft het VP geen vertegenwoordiging gehad in enige begeleiding van het onderzoek.

3. *Het Afghanistanonderzoek.* Dit onderzoek loopt nog. Opnieuw is het VP niet in de klankbordgroep van het onderzoek vertegenwoordigd, ondanks het feit dat omstreeks 10.000 Nederlandse militairen op een of andere manier in Afghanistan hebben gediend. Het VP gaat een commissie in het leven roepen die bij het onderzoek meekijkt en contact houdt.

4. *Project Helden op Kunstwerken.* Inmiddels zijn op 30 viaducten de namen van gesneuvelde militairen vermeld. Omstreeks 18 namen zullen nog volgen. Het project wordt in het algemeen heel goed ontvangen.

5. *Huishoudelijk Reglement.* Op een enkele wijziging na is het Huishoudelijk Reglement door de ledenorganisaties goedgekeurd. De tekst sluit aan bij de nieuwe statuten van het VP.

6. *Koffietafelgesprekken.* Om beter contact met de achterban van de organisaties, die zijn aangesloten bij het VP, te krijgen, gaat het VP vanaf januari 2024 regionale gesprekken voeren in den lande. De bedoeling is dat per bijeenkomst diverse organisaties worden uitgenodigd.

7. *Jubileumjaar.* Eind 2024 bestaat het VP 35 jaar. Dit zal niet ongemerkt voorbij gaan. Te zijner tijd wordt hieraan ruchtbaarheid gegeven.

8. *Penningmeesterbijeenkomst.* Op 27 januari 2024 wordt door het VP in het Veteraneninstituut te Doorn een bijeenkomst georganiseerd voor de penningmeesters van de aangesloten organisaties. Uitnodigingen met de agenda volgen nog.

9. *RRF.* Het Reglement Reüniefaciliteiten (RRF) is gewijzigd. Per 1 januari 2024 is de vergoeding voor veteranen opgetrokken tot € 22,-. Deze vergoeding geldt ook voor de door de veteraan vergezellende introducté.

10. *Forumdiscussie.* Het middagprogramma werd geopend met een toespraak van de minister van Defensie. Daarna volgde een forumdiscussie met de aanwezigen in de zaal over het onderwerp "belangenbehartiging van veteranen". Het forum bestond uit de heren Van Zutphen (Nationale Ombudsman), Debie (vakbond voor militairen), VADM Boots en Gen. Hoefsloot (directeur Veteraneninstituut). Het onderwerp deed veel stof opwaaien. Uit de grote interactie van de zaal met het forum bleek dat het onder de aanwezigen breed leefde.

A.E. van Duijvenvoorde,
portefeuillehouder veteranenzaken AVOM.

REISVERSLAG VAN HET FAR EAST RACING TEAM (DEEL 2 EN SLOT)

VAN 12 JUNI TOT EN MET 21 DECEMBER 1973

48.000 ZEEMIJLEN ROND DE WERELD.

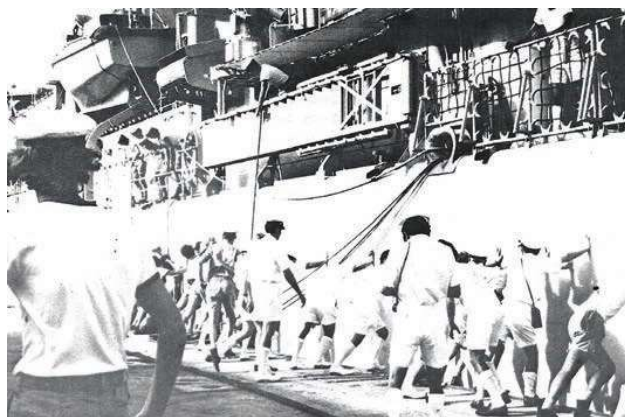
In het tweede halfjaar van 1973 de marineschepen, te weten de onderzeebootjager Hr.Ms.Limburg en het fregat Hr.Ms.Van Galen een reis over de wereld. Ze deden 4 continenten aan. De totale bemanning bestond uit ruim 500 manschappen. Twee jaar later bracht LTZ1 T.Leinders er een herinneringsboek over deze expeditie naar onder andere het Verre Oosten en Australië uit met foto's van KPLSDF

R.F.Sittrop en KPLSDC W.J.Giel.. Dit boek bestaat uit 41 pagina's met tekst en foto's en 96 pagina's met foto's met onderschrift. Een aantal foto's is opgenomen in bijgaand verslag door Wim Groot, secretaris van de AVOM-afdeling Alkmaar. Wim maakte de reis destijds mee, een reis die in zijn geheugen en dat van zijn medereizigers blijft gegrift.

*Door Wim Groot, Ex SGTTLG
aan boord van Hr.Ms. van Galen.*

Op 14 september vaart het Far East Racing Team binnen in Wellington. De Limburg tegen de steiger en de Van Galen als buitenschip. Meteen na afmeren een ontvangst op Wakefield, die voor de officieren van de Van Galen niet lang zal duren. Gedurende enkele dagen mist men het jacht 'Reremai' onderweg van Auckland naar Wellington. Tijdens de ontvangst komt het bericht binnen, dat het jacht in kennelijke moeilijkheden is gezien door een DC3, 70 mijl uit de kust van Wellington. Hierop wordt verzocht om assistentie te verlenen. Binnen twee uur keert de Van Galen terug naar zee, na eerst reeds in burger geklede bemanningsleden van de kade opgepikt te hebben. (Ik zelf kon op de wal blijven, daar ik 10 dagen vakantie had — daar straks meer over).

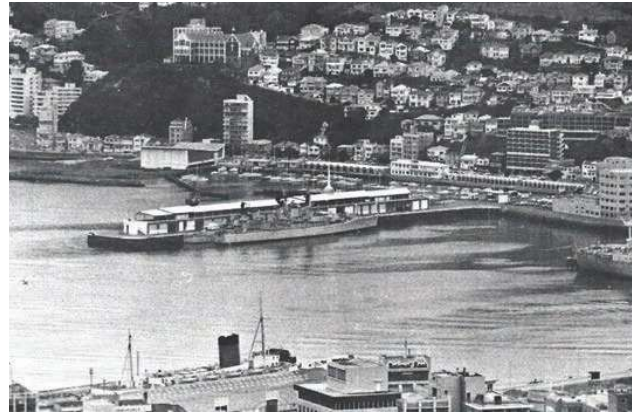
De professionele aanpak heeft grote indruk gemaakt op de Nieuw-Zeelandse marine en bevolking. De kranten en de televisie stonden bol van de reddingsoperatie. Bijna iedere vereniging geeft een feest of houdt een feestavond, waar de Hollandse Jantjes van harte welkom zijn. Op beide schepen worden ontvangsten gegeven. Bustrips voeren langs bezienswaardigheden, glimlachende Maori's, enorme schaapskuddes, prachtige bossen en spiegelende meren. Op 19 september vertrekken we uit Wellington en krijgen we buitengaats post van de 'Tidespring', die ons in Madang (Australisch Nieuw-Guinea) had moeten bereiken. 's Nachts passeren we

een landtong met de naam 'Cape Run Away' op 180' oosterlengte. Dit is het verste punt op deze reis.

Op 20 september lopen we op de voormiddag de haven van Auckland binnen, waar we tussen diverse andere marineschepen afmeren. Het 'stikt' hier van Nederlandse emigranten. Die wilden graag weer eens Hollands praten (met een Heineken erbij). Iedere dag worden vele malen liefhebbers gevraagd voor een rondrit door de stad en omgeving of een bezoek aan het Maori-museum. We zijn meer dan 'Haere-Mai' (=welkom) in deze stad. De Kiwi, het nationale symbool van Nieuw-Zeeland, is slechts in de dierentuin te bezichtigen. Het beestje (een nachtdier) wordt eenmaal per dag op de platvoet gepord, overeind gezet en aan den volke getoond. Op 25 september

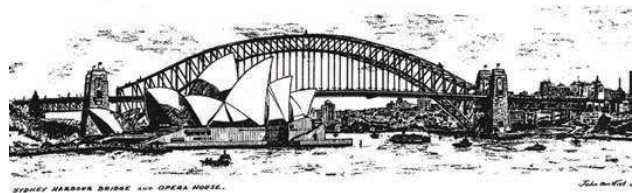

vertrokken we weer naar buiten voor oefeningen met de volgende schepen: de Nieuw-Zeelandse schepen 'Canterbury' en 'Otago', de Amerikaanse schepen 'Stein', 'U McMorris' en 'Agerholm', de Australische schepen 'Stalwart Perth', 'Vampire' en de onderzeeboot 'Onslow', de Engelse schepen 'Dido' en 'Tidespring'. Het kan niet elke dag een feestdag zijn. De Van Galen, afgemeerd naast de 'Canterbury' hijst tijdens het afmeren een ijzeren Kiwi, die 's nachts door enkele machinisten uit hun schoorsteen was geschroefd. Aanvankelijk opgetogen gezichten over zo veel eer op de 'Canterbury', totdat ze er achter kwamen, dat hun bakboord-Kiwi vreemd was gegaan. Op de EW wordt het beest (rood — wit — blauw geschilderd) met enkele flessen Dutch gin teruggevlogen. Hierna met alle schepen oefenen en opstomen naar Sydney (Australië).

Zoals ik al eerder schreef, ben ik in Wellington van boord gegaan. Ik had in Den Helder kernbemanning gelopen tijdens ons zomerverlof, om in Nieuw-Zeeland 12 vakantiedagen op te nemen, zodat ik mijn broer kon bezoeken, die begin jaren 50 was geëmigreerd. Ik ben per ferry naar het Zuider Eiland gegaan en daar ontmoetten we elkaar na jaren. Hij zei: "Aan deze weg woon ik!" Het was alleen 9 uur per auto naar zijn huis. Ik heb daar een fantastische tijd gehad en zowat het hele eiland bezichtigd. Op 24 september ben ik per vliegtuig uit Timaru naar

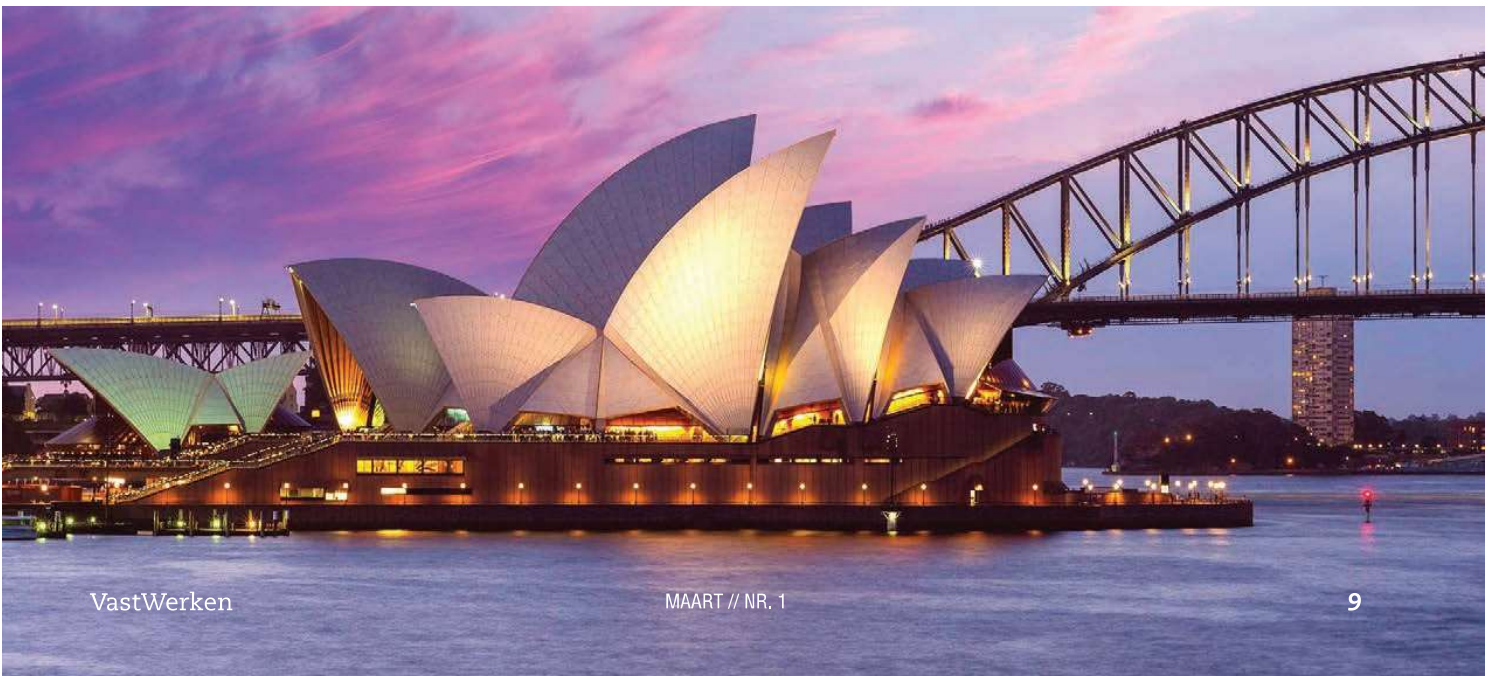

The Federation of Netherlands Societies Ltd.

Auckland gevlogen, waar ik de rest van de dag en een nacht bij een andere broer heb doorgebracht. Deze broer was een jaar eerder nog in Nederland geweest. (In 1980 — 2000 en 2008 zijn mijn vrouw en ik op vakantie in Nieuw-Zeeland en Australië geweest).

Op 3 oktober varen we de haven van Sydney binnen en meren af aan de kade vlak bij de Sydney Harbour Bridge en het Operagebouw. Hier is het ook weer een drukte van belang van geëmigreerde Nederlanders. Hier heb ik veel tijd doorgebracht bij een geëmigreerde buurjongen. De bemanningsleden hadden het hier ontzettend druk met feesten en party's bij ex-Nederlanders. Op 19 oktober ging de Van Galen op de boei vanwege de opening van het Operagebouw door de Engelse koningin. Een groot feest en veel drukte.

's Avonds krioelt het in de haven van grote en kleine zeilschepen en plezierjachten. Zondag 21 oktober, de laatste dag in Sydney, gebruiken velen die dag om afscheid te nemen van kennissen die hier werden opgedaan. Voor velen zal Sydney als hoogtepunt van deze reis beschouwd worden. Op 23 oktober verlaten we deze haven en gaan onder Australië langs naar de westkust van dit werelddeel.

Op 29 oktober varen we Fremantle binnen, een haven 11 mijlen ver van de stad Perth, maar er rijdt een treintje tussen deze plaatsen. Onderweg zijn er 12 tussenstops. Overdag hebben de officieren een ontvangst in het gemeentehuis, waar in vele toespoken de Nederlandse schepen meer dan welkom worden geheten. 's Avonds een cocktailparty en een feest gegeven door de Nederlandse vereniging. Door een misverstand komen er driemaal zoveel marinemen dan verwacht, maar ook hier: hoe meer zielen, hoe meer vreugd. Op woensdag 31 oktober heeft een team van de Van Galen een voetbalwedstrijd gespeeld tegen een club van ex-Nederlanders. Via de dochter van de scheidsrechter heb ik nog geprobeerd de wedstrijd te beïnvloeden, doch dat heeft niet geholpen, want we verloren met 4 — 1. Op 2 november vertrokken we weer naar zee. De Limburg, Van Galen, 'Tidespring' en de 'Dido' beginnen aan de lange oversteek naar het rendez-vous punt met de 'Tiger' ten zuiden van Madagaskar. Drieduizend mijl varen, oefenen, olieladen door het leegste stuk zee van de wereld. Op 10 november ontmoeting met de 'Tiger', de 'Regent', de 'Rhyll' en de onderzeeboot 'Dreadnought' en op weg naar Mauritius. De Engelse schepen varen door naar Kaapstad, waar wij ze rond 3 december weer zullen zien.

Op 14 november lopen we Port Louis op Mauritius binnen, het suikereiland met zijn prachtige stranden. De Nederlandse ambassadeur uit Nairobi, Mr. J.C. Polderman, is speciaal voor het bezoek van beide schepen naar Mauritius overgekomen voor het onthullen van een plaquette, opgericht ter nagedachtenis van de eerste landing door onze voorvaders op dit eiland in het jaar 1598.

De vele excursies trekken veel liefhebbers. Er wordt gedoken, gezwommen, paardgereden en gezond ge-

geten voor weinig geld. De scheepsband van de Limburg treedt op voor de plaatselijke televisie, hetgeen hogelijk gewaardeerd wordt. Op zondag worden met het Russische schip 'Ivan Concharov' films uitgewisseld. De Russische film bleek na 10 minuten onverteerbaar, maar zij genoten van onze O.S. en O. films. Op 19 november vertrekken beide schepen weer naar buiten, richting Mombasa. Woensdag 21 november passeren we Diego Suarez, waar we op de heenreis binnen gelegen hebben.

Op 22 november varen we de haven van Mombasa (Kenya) binnen. Dat betekent niet afmeren aan de kade, maar op de boei, wat veel heen en weer varen met zich meebrengt. Enkele goede en in de smaak vallende O.S. en O. —excursies worden gerealiseerd.

Aan boord van de Limburg wordt een kinderfeest gegeven voor 40 gehandicapte kinderen. Aan boord van beide schepen wordt geld ingezameld voor een generator. Het bedrag (ca. 1.000 gulden) wordt overhandigd aan de directeur van het ziekenhuis, dr. Waalwijk, vlak voor het vertrek wordt nog kleding ingezameld voor een plaatselijk ziekenhuis. De opbrengst is overweldigend. Op 27 november vertrekken we uit Mombasa, op weg naar Nederland.

In het weekend van 1 en 2 december tijdens het rond van de Kaap is het stormachtig weer, windkracht 8 met uitschieters tot 9. Op 3 december maken we bezuiden Kaapstad rendez-vous met de Tiger, Regent, Dreadnought, Rhyl en de Tidespring. Op 5 december werden de oefeningen even onderbroken, daar we een onverwachte bezoeker aan boord kregen. U raadt het al: Sinterklaas met zijn gevolg. Ik zelf (verjaardag op 5 december) moest natuurlijk ook op het matje komen. Onder het zingen van stemmige liederen vertrok zijne Heiligheid naar het benedenschip om in de diverse gelegenheden wat te drinken. De dorst van de bisschop en zijn

knechten maakte grote indruk, niettemin wisten zij op een stemmige wijze het schip te verlaten.

Op zaterdag 8 december vaart het hele verband langs Sint-Helena, terwijl boven onze hoofden Seakings en WASP-helikopters formatievliegen. Onder de Seakings hangt de Nederlandse en Engelse vlag. Sint-Helena is een rotsachtig klein vulkanisch eiland in het zuidoosten van de Atlantische Oceaan.

Zondag 9 december, het is prachtig weer en een horse-race op het helidek.

Maandag 10 december, de oefenweek start met een groots opgezette CASEX met als bekende tegenstander de Dreadnought. De buro's commandement worden begraven onder papier. De reisverslagen, conduiteboekjes en jaarrapporten moeten bij binnenkomst klaar zijn.

Dinsdag 11 december, 's morgens heel vroeg wordt voor de laatste maal de evenaar gepasseerd. Geen foto-enthousiasten dit keer. We zijn op het noordelijk halfrond en vrijwel meteen wordt het kouder.

Vrijdag 14 december, de laatste maal olieladen uit de Tidespring. Bijna de gehele bemanning wuift haar uit en zij vertrekt naar Schotland.

Zaterdag 15 december wordt de Noorderkeerkring gepasseerd. De wind is toegenomen, het wordt nu guur buiten.

Zondag 16 december wordt het eiland Funchal op de AM gepasseerd.

Maandag 17 december, de eerste dag van de laatste week wordt gevuld met schietoefeningen en veel onderzeebootbestrijding. Het einde van de reis is nu zo dichtbij.

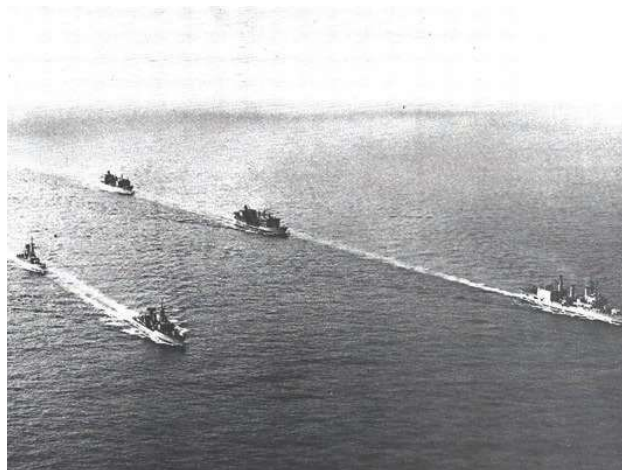
Een reis tijdens welke 48.000 mijl werd afgelegd, 15.000 kg. brood, 18.000 kg. aardappels en 4000 kg. rijst werd gegeten. Geld speelde ook een belangrijke rol, 684.000 gulden verwisselde van eigenaar, waarvan 402.000 gulden in het buitenland achterbleef. Op brieven werd voor 6.800 gulden aan postzegels geplakt. Op zee werd 36 maal olie geladen, in 25 oefeningen werden 282 granaten verschoten, in 300 CASEX-uren werden 99 bommen verschoten, er werden 155 vliegtuigen gemaakt, tussen 991 starts en 990(!) deklantingen. 6000 berichten werden in distributie gebracht, 19.000 meter telexpapier ratelde door de machines. Zeven keer werd overgegaan van wit op blauw tenue, of andersom. De evenaar werd viermaal gepasseerd, eenmaal werd slechts gedoopt. De commandant deelde 363 dagen licht arrest uit, grotendeels aan te laatkomers.

Na nog een groots opgezette oefening op 19 december wordt afscheid genomen van de Tiger, de Rhyll, de Dreadnought en de Tidepool. Het Far East Racing Team stoomt met hoge vaart richting Wight, om daar op 20 december de minister van defensie, ir. H. Vredeling en de BDZ, viceadmiraal E. Roest, de gelegenheid te geven, de schepen welkom te heten. De minister spreekt over de scheepsomroep de bemanning toe, na eerst met de officieren en de onderofficieren kennis te hebben gemaakt. In zijn toespraak dankt hij het Far East Racing Team voor het vele dat zij gedaan heeft: "Nederland werd op goede wijze door u vertegenwoordigd in alle landen die u heeft bezocht."

Vlak na zonsondergang vertrekt hij samen met de BDZ naar de Limburg om aan boord van dat schip de laatste mijlen naar Den Helder af te leggen.

Op 21 december op de dagwacht komen beide schepen ten anker ter rede van Den Helder. De tweede cirkel is gesloten, zes-en-halve maand hebben op iedereen een grote indruk gemaakt.

Op de voormiddag varen we Den Helder binnen en na meerrol gaat iedereen naar huis. Het klinkt

eenvoudig, het is ook eenvoudig, al zal het nog dagen duren voor iedereen zich weer echt realiseert thuis te zijn.

AANKOMST DEN HELDER

Tijdens oefenreis in Verre Oosten Neêrlands Woodstock-navy maakte zeer goede indruk. Het was een hartverwarmend weerzien in thuishaven Den Helder. Na een oefening van ruim maand zijn gisteren Hr. Ms. Limburg en Hr. Ms. Van Galen in de Helderse thuishaven teruggekeerd. Beide jagers vertrokken 12 juni dit jaar voor een gecombineerde Brits-Nederlandse oefenreis naar het Verre Oosten. Sedert het vertrek van de oorlogsbodems is er veel veranderd ten gevolge van de gespannen situatie in het Midden-Oosten en de oliecrisis. Kapitein-luitenant ter zee N. van Dam, commandant van de Limburg zei bij zijn terugkeer, dat hij zich de auto-loze snelwegen op zondag nog niet kan voorstellen, evenmin de donkere binnenstad na sluitingstijd, al zijn deze berichten ook bij hem bekend.

De oorlogsbodems hebben onderweg overigens niets gemerkt van een verminderde olieleverantie. Het Engelse bevoorradingschip heeft ons geregeld van brandstof voorzien, verklaarde hij. Eén der scheepelingen zei ons dat die Britten maar vreemde snoeshanen zijn.

Vele honderden mensen, familie, verloofdes en kennissen hebben de binnenkomst van de schepen in de Nieuwe Haven opgewacht. Verkleumd van de kou stond de bemanning aangetreden. Nauwelijks drie weken terug lagen velen van hen nog heerlijk te zonnen. En bij het Britse eiland Wight was de temperatuur nog zo'n 15—16 graden. Wat dat betreft de aankomst in Den Helder woei er een stevige koude bries woei en was het bijzonder kil. Daar tegenover stond de spontane verwelkoming.

Naschrift Wim Groot: Over deze reis heeft LTZ 1 T, Leinders een boek gemaakt, dat iedereen van de bemanning heeft ontvangen en waar ik dit uittreksel van heb gemaakt. Dit boek bestaat uit 41 pagina's met tekst en foto's en 96 pagina's met foto's met onderschrift. De foto's zijn gemaakt door KPLSD-fotograaf R.F. Sittrop en KPLSD-wcineast W.J. Giel en foto's uit mijn eigen fotoboek).

OPENBAARHEIDSDAG

DUIZENDEN DOCUMENTEN OPENBAAR GEMAAKT:

'INDIË-WEIGERAARS WERDEN

GELIJGESTELD AAN MISDADIGERS'

Tekst: Steven Ophoff & Roy van Gool

EEN DRENTS BATALJON IN NEDERLANDS-INDIË, LET OP: DIT ZIJN DUS GEEN DIENSTWEIGERAARS

Het Drents Archief in Assen openbaart elk jaar op Openbaarheidsdag weer duizenden documenten. Het gaat om stukken die lang geleden bij het archief werden ingeleverd, maar nog niet toegankelijk waren.

Het gaat onder meer om onschuldige documenten over kraamverzorgsters tijdens de autoloze zondagen in de jaren 70 en de notulen van meisjesclub De Klimop in Coevorden, maar ook om geschiedenis die gevoeliger is. Tussen de documenten zitten namelijk ook dossiers van de zogeheten Krijgsraad te Velde. De militaire rechtbank in Arnhem hield ook zittingen 'te velde'. Dat gebeurde in Drenthe in het voormalig Parkhotel in Assen.

In het archief vind je dossiers over bijvoorbeeld een moordende soldaat uit Meppel en over militairen die tijdens de wacht in slaap vielen. Ook komt een pijnlijk stukje geschiedenis aan bod: de koloniale oorlog in Nederlands-Indië.

Vrij snel na het einde van de Tweede Wereldoorlog, werd door Soekarno de onafhankelijkheid van Indonesië uitgeroepen. Kolonisator Nederland ging over tot oorlog. Dat de geschiedenis gevoelig ligt, blijkt wel uit de terminologie die nog altijd discussie oproept. Waar de een spreekt van een oorlog, gebruikt een ander de term 'politieele acties'. Nederland erkende de onafhankelijkheid van Indonesië in 1949.

In de dekolonisatieoorlog sneuvelden bijna 2.500 militairen en kwamen zo'n 2.100 om het leven door ziekte en ongelukken. Hoeveel mensen aan

Indonesische kant omkwamen, is niet met zekerheid te zeggen. Een onderzoeksteam schat het aantal gesneuvelde strijdkrachten op zo'n 100.000, maar spreekt van een ondergrens omdat het aantal waarschijnlijk hoger ligt. Hoeveel burgerslachtoffers er vielen, vermeldt het NIOD niet.

Wie het rolboek over de periode 1946-1948 openslaat, ziet al gauw iets opvallends. "We zien hier de zittingen van 12 maart 1947. Het strafbare feit dat je veel voorbij ziet komen is desertie", beschrijft Jos Arends, rijksarchivaris bij het Drents Archief. "Het gaat om mensen die niet willen vechten, terwijl je dat als militair wel zou moeten. Ze hadden op de boot moeten zitten, maar waren daar niet. Ze hadden daar verschillende redenen voor."

Van tevoren deed de generaal nog een oproep aan alle dienstplichtigen om te komen. De personeelsdossiers waren al op de boot. Het duurde daarom even om inzichtelijk te krijgen wie er niet waren. "Toen gingen ze op huisbezoek, van Groningen tot aan Limburg", weet Arends. Er werd nog geprobeerd de jongens over te halen met het doembeeld van de gevangenis als consequentie.

Een van hen is de dienstplichtige Albert Bruins uit Mantinge. Dit heeft de rechtbank over hem te zeggen:

"Den beklagde is ten laste gelegd dat hij te Assen, althans elders in Nederland, gedurende het tijdvak van September 1946 tot en met Februari 1947, alzo in tijd van oorlog, terwijl hij alstoen als soldaat in werkelijken dienst was bij 1-III-1 R.I. en later bij Subsistentencompagnie 1 R.I., althans als militair in den zin der wet, zich schuldig gemaakt heeft aan desertie in tijd van oorlog, door van

23 September 1946 tot en met 28 Februari 1947, in ieder geval langer dan vier dagen, zonder voorkennis, toestemming of opdracht van zijn commandant, in ieder geval ongeoorloofd, van zijn onderdeel afwezig te zijn en te blijven.”

De 22-dienstplichtige jarige Albert wil niet vechten in de Nederlandse kolonie. In het vonnis staat ook beschreven waarom niet. “Dat hij er bezwaar tegen heeft, om tegen de Indonesiërs te vechten, daar hij meent, dat deze voor hun vrijheid strijden en dat zij door de Nederlandsche troepen worden onderdrukt.”

Gewetensbezwaren dus. De Krijgsraad gaat daar niet in mee. “Van vele zijden is duidelijk belicht, wat de bedoeling is van de uitzending van Nederlandsche troepen naar Indië, en met name dat het doel daarvan zeker niet is: onderdrukking van de Indonesiërs.”

Albert Bruins blijft volharden in zijn dienstweigering, ook tegenover de Krijgsraad. Die veroordeelt hem tot drie jaar celstraf. De raad vindt dat Bruins “niet alleen de militaire wetten heeft overschreden”, maar ook tekort is geschoten in “zijn verplichtingen tegenover de gemeenschap”.

De jonge Albert is bepaald niet de enige. Duizenden soldaten weigerden in die jaren oorlog te voeren in

Nederlands-Indië. Op dezelfde dag als waarop Albert wordt veroordeeld, krijgen nog vier andere Drenten dezelfde celstraf opgelegd. Egbert Alberts uit Beilen, Jacob van Zanten uit Roden, Marinus Schultink uit Hoogeveen en Albertus Bokhorst uit Gasselte moeten ook de gevangenis in.

Volgens rijksarchivaris Jos Arends moest het militair gezag destijds streng zijn. “Vanuit dat perspectief was het niet uit te leggen aan jongens die wél gingen, dat deserteurs geen straf zouden krijgen”, legt hij uit. “Dat zou iets kunnen doen met de moraal van de jongens. Vanuit defensie werd er dus streng opgetreden. Deserteurs werden gelijkgesteld aan misdadigers.”

Een confronterend tijdsbeeld, vindt de archivaris. “Ook omdat we nu heel anders naar die periode kijken.” Arends beseft dat de geschiedenis qua perceptie soms ook verandert. “En zeker met de oorlog in Nederlands-Indië. Er zijn mensen die uit gehoorzaamheid, uit overtuiging en uit landsbelang daar hebben gevochten. Dan kom je terug en gaat de opinie draaien: waar heb je het dan voor gedaan?”

Het laat zien hoe lastig het verleden soms kan zijn. “Hoe langer het geleden is, hoe meer geluiden er klinken dat we die oorlog niet hadden moeten voeren”, legt Arends uit. “Maar daarmee is er ook geen erkenning voor mannen die hun ziel en zaligheid hebben gegeven. Zij hielden er trauma’s aan over, waar niet over werd gepraat. Je deed je best voor je vaderland, maar had ook verschrikkelijke dingen gezien, gehoord en misschien ook wel gedaan.”

Mensen die meer willen weten over dienstweigeraars kunnen nu bij het Drents Archief terecht. Onderzoekers moeten wel een afspraak maken om de stukken in de studiezaal in te kunnen zien. (Bron: RTV Drenthe, 2 januari 2024)

HET VERHAAL

VAN DE ARTHUR

Door Joop Kooijman

Tijdens een storm in 1938 zonk een Scheveningse zeillogger dicht bij de Boulevard. De reddingsboot Zeemanshoop onder commando van schipper de Bruyn redde 11 opvarenden, twee waren er al verdronken. Een rijke dame was op de boulevard getuige en nam contact op met de reddingsmaatschappij en gaf ruim voldoende geld om een nieuwe reddingsboot te laten bouwen op voorwaarde, dat de boot naar haar hondje zou worden genoemd. Het werd de ‘Arthur’.

VERHALEN GEZOCHT VAN AVOM-LEDEN

Voor de rubriek ‘Een AVOM-lid vertelt’ is de redactie voortdurend op zoek naar mooie levensverhalen van onze abonnees. Die verhalen kunnen gaan over hun jeugd, hun marineverleden en hun verdere leven.

Onze redacteur/verslaggever Pieter Duijf komt ze graag bij u thuis optekenen.

Interesse? Stuur dan een mail naar redactie@avom.nl of bel met 06-10313970.

EEN AVOM-LID VERTELT:

TON MICHIELS

Tekst Pieter Duijf

TON MICHIELS STOND TE JANKEN TOEN DE OUDE KAREL DOORMAN WERD GESLOOPT

Onze reis voert ons deze keer vanuit Noord-Limburg dwars door Brabant naar Capelle aan de IJssel in Zuid-Holland. Het is twee keer overstappen met de NS, eerst in Eindhoven Centraal en daarna in Rotterdam Centraal. We stappen uit bij Station Schollevaar, een wijk met bijna 19.000 inwoners in de Prins Alexanderpolder. De woonwijk, gebouwd in de jaren zeventig en tachtig, heeft een eigen winkelcentrum genaamd De Picasso-passage.

Het multiculturele Capelle ligt ten noordoosten van Rotterdam. De gemeente telt om en nabij 68.000 zielen. Capelle is zo oud als de weg naar Kralingen en ligt tussen Gouda en Rotterdam. Al in de tweede eeuw na Christus bestond er al bebouwing langs de IJssel. In de verre historie woonden er vooral zalmvissers en steenbakkers aan de oevers van de rivier. In 2015 mocht Capelle zich de groenste stad van Nederland noemen. Opvallend zijn dan ook de vele parken met volkstuintjes langs de spoorlijn.

Bezienswaardig is onder andere het Dief- en Duifhuisje, naar eigen zeggen het kleinste museum van het land, dat is gevestigd in het vroegere gevangenisgebouwtje van Slot Capelle.

Vanaf Station Schollevaar is het slechts enkele minuten lopen naar het hofje waar de 83-jarige oud-marineman Ton Michiels woont. Ton, afkomstig uit het Limburgse Susteren, verloor in juli van het vorige jaar zijn echtgenote Liesbeth. “Ze is thuis gestorven aan alvleesklierkanker. Het was een lijdensweg. Ze wilde per se hier sterven in haar eigen omgeving, dus niet in een hospice. Dankzij inspanningen van onze huisarts, een jonge dokter, is dat gelukkig gelukt. We zijn elkaar voor het eerst tegengekomen op het strand van Curaçao, waar haar vader een topbaan had bij Shell.”

We zijn extra vroeg in Capelle, want diezelfde middag moet Ton nog naar de nieuwjaarsborrel van Shantikoor ‘Rotterdam’, waar hij lid van is. “Ons koor telt 54 zangers en ik mag gerust zeggen dat we een van de beste koren in dat genre zijn. Bij het koor zijn ook enkele andere oud-marinemensen. Vorig jaar hebben we 34 keer een optreden verzorgd. Ieder jaar organiseren we een groot festival in het centrum van Rotterdam. Daar doen een kleine 35 koren aan mee. Het is een kostbare aangelegenheid. Een grote feesttent huren kost al een kleine 40.000 euro.”

Maar al gauw komt het gesprek op zijn tijd bij de marine en met

name over zijn jaren op de ‘oude’ Karel Doorman, het vliegdekschip dat in 1999 werd ontmanteld op een strand in India. Het betekende het roemloos einde van de zeereus, na de Tweede Wereldoorlog als tweedehandsje overgenomen van de Britse Royal Navy voor 24 miljoen gulden en vernoemd naar de op 27 februari 1942 in de Slag om de Javazee gesneuvelde schout-bij-nacht Karel Doorman (1889-1942). Hij was in die regio commandant van een geallieerd eskader.

Op 16 april 1956 was de eerste dag voor Ton bij de marine. Op 1 januari 1963 kreeg hij eervol ontslag en zwaaide hij af als matroos.

“Ik heb letterlijk staan janken toen ik hoorde van de sloop. De Karel Doorman was het beste schip van de NATO, totdat ik die kolossen van de Yankees had gezien. Ik heb bij de marine een geweldige tijd gehad en ik zou het zo weer overdoen. Vooral de onderlinge kameradschap was er fantastisch. Ik was 15 jaar en 8 maanden toen ik me meldde. Ik was voorbestemd om net als mijn vader en broers om in de mijnen terecht te komen, bij de Staatsmijn Maurits. Ik had net de Ondergrondse Vakschool achter de rug. Maar één broer zat al bij de marine. Als ‘koempel’ de mijnen in, dat wilde ik niet, dat had ik al gauw bekeken. De marine, dat wilde ik ook. Na de keuring bleven er van de 23 man nog maar

4 over, waaronder Nico Griek uit Brunssum en Piet Geurtjens uit Afferden, net als ik allebei afkomstig uit Limburg. De opleiding kregen we in Hilversum in het MOK. Daar moesten we rennen, kruipen en klimmen op de hinderisbaan en kregen we lessen en instructies op de Hr. Ms. Noord-Brabant. Niet een echt schip maar een betonnen grove versie van een echt schip. Dat 'schip' stond midden in het bos."

Na zijn opleiding was Ton gestationeerd op onder andere de Hr.Ms. De Ruyter en de Hr.Ms. De Zeven Provinciën. De mooiste periode was naar eigen zeggen toch de tijd op de Hr.Ms. Karel Doorman, "Ik had de Navigatie Gevechts-Informatie School (NAVGIS) doorlopen in Den Helder en werd dan ook geplaatst bij de Navigatie Gevechts-Informatie op de Karel Doorman. Ik zat in die hoedanigheid als matroos hoog in de radarcentrale van het schip. Het was in de tijd van de Soekarnocrisis. Het heeft erom gespannen. Wij wilden richting Japan, maar Japan pikte dat niet. En zo verbleven we een hele poos op Biak, een Indonesisch eiland in de Geelvinkbaai in de provincie Papoea. Zelf heb ik daar geen heftige situaties meegemaakt. Heel anders moet het zijn geweest voor de manschappen van de landmacht. We zaten redelijk veilig aan boord van de Karel Doorman."

De spanning was intussen behoorlijk opgelopen. Nederlands Nieuw-Guinea werd inzet van de strijd tussen Luns en Soekarno. De Doorman werd vergezeld door de jagers Limburg en Groningen, aanvullend met de gecharterde tanker

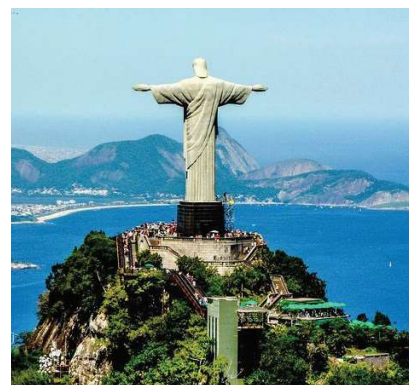
Mijdrecht. Samen vormden ze het vlootverband Smaldeel 5. De heenreis liep via Las Palmas, om de Kaap, Australië naar Nieuw-Guinea. Daarna zou het hoogtepunt komen: een bezoek aan Japan. Van daaruit zou de terugreis worden aanvaard. Wat echter volgde, was een wereldreis vanuit Hollandia, de hoofdstad van Papoe Nieuw-Guinea. De expeditie ging verder naar Australië, maar voordat de schepen Fremantle binnenvielen, in het Westen van Australië, vernam men dat de havenarbeiders in Fremantle zouden staken. Geen sleephulp, niemand zou de trossen aannemen. De staking duurde slechts enkele dagen en de reis ging verder via Sydney en rondom Nieuw-Zeeland richting Zuid-Amerika naar het Chileense eiland Juan Fernandez. "Dat wordt ook wel het kreeftenparadijs genoemd. Er werd daar drie dagen aangemeerd voor onderhoud."

Daarna was Brazilië aan de beurt, Rio de Janeiro om precies te zijn met het beroemdste strand ter wereld, Copacabana. Het 4 km lange strand heeft de vorm van een halve maan en heeft als bijnaam 'Princesinha do Mar, wat zoveel als 'Prinsesje van de Zee'. Vermaard zijn de luxueuze hotels en appartementencomplexen. In trek bij de toeristen zijn bovendien de nachtclubs met het vele vrouwelijk schoon. "Ik bezocht daar samen met mijn dienstmaker Piet Geurtjens een van die clubs. We zagen er in onze mooie witte pakken geweldig uit en wisten hiermee de aandacht van enkele danseressen te trekken. We hadden nachtpermissie en moesten ons pas 's ochtends om 8 uur

melden. En ja, ik was nog niet getrouwd. We beleefden enkele fantastische uren met die danseressen, echter met als gevolg dat we ons versliepen. Om half negen schrokken we wakker en haastten ons per taxi naar de haven. Wat bleek, de Karel Doorman lag tot onze schrik niet meer op de plek waar we van boord waren gegaan. Een havenarbeider vertelde ons dat het schip om de hoek lag. Bij het wegvaren had het een kraan op de wal geraakt. Achterzeilen, ofwel ongeoorloofde afwezigheid wordt gezien als een ernstig delict bij de marine."

Onderweg kon het soms 'loeiheet' worden. "We sliepen met z'n allen in een krappe ruimte. Dan nam ik mijn matras mee naar het dek om daar te kunnen slapen."

De jonge Ton Michiels was als matroos een heuse deugniet. In Norfolk, een grote Amerikaanse marinehaven in de staat Virginia, bezocht Ton een toko en kocht daar een biefstukje. "s Avonds dronken we nog een potje bier en dat maakte hongerig. Helaas was de kombuis gesloten om het stukje vlees te bakken, maar door de nauwe patrijspoort een dek hoger

kon ik toch naar binnen sluipen. Op een platgeslagen blikje maakte ik mijn biefstuk klaar. De geur rook echter ook de officier van dienst. 'Wat zijn we hier aan het doen?' bulderde hij. 'Opgesodemierterd!' Toch mocht ik het stukje vlees wel van hem opeten. Het had me mijn leven op die wilde oceaan kunnen kosten, maar ik zag het gevaar niet."

Ton kreeg voor zijn gedrag een 'douw' van 14 dagen op water en brood en met inhouding van een kwart van zijn soldij. "Mijn cel bevond zich in de punt van het schip. Af en toe mocht ik van de wacht een sigaretje roken."

Op de terugvaart naar Nederland werd Ton gratie verleend. Dat gebeurde door Piet de Jong (1915-1916), de latere premier. "Piet de Jong had in de oorlog nog als onderzeecommandant gediend. Ik kwam eerder vrij. 'We hebben iedereen nodig.' Zo zei hij."

Eenmaal terug in Nederland werd Ton geplaatst op vliegveld Valkenburg. Na drie maanden vertrok hij weer vrijwillig voor drie maanden naar de West. "Dat vonden ze thuis niet zo leuk."

Het Caribisch gebied werd doorkruist. Het was in de tijd van de mislukte Invasie in de Varkensbaai op Cuba in april 1961. Fidel Castro was op Cuba in 1959 aan de macht gekomen. De invasie had het doel het linkse bewind van Fidel Castro omver te werpen. De aanval werd afgeslagen waarna Castro en zijn bewind zich sterker gingen richten op de Sovjet-Unie en het commu-

nisme. Een kernoorlog kon door toedoen van John F. Kennedy nog net worden afgewend.

Curaçao won de liefde van Ton en Ton won zoals eerder vermeld daar de liefde van Liesbeth, zijn latere echtgenote Liesbeth. "Ik geloof dat we na mijn diensttijd nog een keer of 10 terug zijn geweest op Curaçao. De laatste maanden van mijn marine bracht ik weer door op vliegveld Valkenburg."

Na zijn diensttijd solliciteerde Ton bij de douane. "Ik werd meteen aangenomen. Ik wilde niet aan de grens werken, wel in de haven van Rotterdam. Vanwege het zeegebeuren. Ik werd geplaatst op de Wilhelminapier. Daar komen iedere week ladingen met fruit binnen. Maar ik werd gek van het studeren met allemaal die documenten die je moet kennen. Na anderhalf jaar hield ik het daar voor gezien. Vervolgens heb ik 28 jaar in de beveiliging gewerkt bij De Bijenkorf, een prachtig bedrijf met destijds 1200 man personeel. Ook Liesbeth, mijn vrouw, werkte er, terwijl mijn zoon er etaleur was. Op een gegeven moment kreeg ik het gevoel dat het 'mijn' Bijenkorf niet meer was en vertrok ik naar Robeco aan de Coolsingel, eveneens in de beveiliging. Robeco is een grote beleggingsmaatschappij. Daar heb ik het 14 jaar volgehouden. Bij mijn afscheid in 2005 zong het voltallige personeel me 'You'll never walk alone' toe."

Ton krijgt zijn tijd tegenwoordig goed om. "Ik heb het shantikoer, doe wat vrijwilligerswerk en rommel wat in de schuur. Door

een ooginfarct kan ik geen diepte meer zien, maar ik heb wel nog mijn auto. Over mijn gezondheid mag ik, ondanks vier hartinfarcten en een tweede pacemaker niet klagen. Het gemis van Liesbeth is te dragen. Het was ook niet alleen maar die kanker. Tijdens het strijken boven heeft ze ook nog eens een hersenbloeding gehad en verbleef ze drie maanden lang in een revalidatiecentrum. Alle functies kwamen terug, behalve die van haar rechterhand. We hadden de gewoonte om iedere zondag een borreltje te pakken bij Van der Valk. Ook die ene keer, dat ik ging afrekenen. Bij terugkeer aan de tafel lag ze daar ineens helemaal plat. Had ze een opsodemierter van de warmte gekregen. Gevolg: een dubbele enkelbreuk. Zie je die collectie vingerhoedjes daar aan de muur. Dat is haar verzameling. Ik ben kortom een gelukkig mens. Mijn zoon en mijn dochter wonen in de buurt. Ze komen wekelijks bij mij over de vloer. En ja, ik deel een kat met een buurvrouw. Die buurvrouw is inmiddels een hele goede vriendin. Ze is 58 jaar. Wij drinken samen wel eens een borreltje, kijken samen tv en vanmiddag gaan we samen naar de nieuwjaarsborrel van het koor. Mijn zoon brengt en haalt ons, dus we hoeven niet op een drankje meer of minder te letten. Naar de bijeenkomsten van de AVOM ga ik nog zelden. Dat is meestal toch te ver weg voor mij. Wel bezoek ik geregeld de veteranenavonden in Capelle zelf en Nieuwerkerk, natuurlijk ook met de 'Blauwe Hap'..."

STICHTING WEERZIEN MET LIBANON (WML)

VETERANEN STARTEN CROWDFUNDING

'NEDERLANDS' WEESHUIS ZUID-LIBANON

Stichting Weerzien met Libanon (WML) is een crowdfunding gestart voor het in 1980 door Nederlandse militairen van de genie gebouwde weeshuis in het Zuid-Libanese Tibnin. Al vanaf de eerste terugkeerreis naar Libanon in 2005 wordt dit weeshuis bezocht door oud-Unifillers. Tijdens een onlangs gehouden informatiebijeenkomst van WML uitte de huidige directeur van het weeshuis, Ali Saad, een noodkreet naar aanleiding van de opgelaaide oorlog in het Midden-Oosten.

Zuid-Libanon 1979, de Libanese burgeroorlog is in volle gang. Tijdens een van hun speurtochten naar bouwmaterialen in het naastgelegen Tibnin, valt het oog van een groepje Nederlandse genisten van de United Nations Interim Force of Lebanon (UNIFIL) op een aantal spelende kinderen. Bij het naderen van de militairen verdwijnen de kinderen ijlings in een gat in een betonnen plaat. De mannen besluiten poolshoogte te nemen en dalen met een ladder af in het gat. Hier ontdekken ze tot hun grote verbazing zo'n 17 kinderen die op een kale betonnen vloer van ongeveer 4 x 5 meter slapen.

- Het bleek om een geïmproviseerd weeshuis te gaan. Een 22-jarige Oostenrijkse verpleegster had zich over de wezen en half wezen ontfermd; slachtoffers van de oorlog in Libanon. In de buitenlucht werd gekookt en sanitaire voorzieningen waren nauwelijks aanwezig. De Nederlandse genisten en een aalmoezenier besloten met instemming van de legerleiding tot een inzamelingsactie voor de bouw van een nieuw weeshuis. In april 1981 was de bouw afgerond en opende aalmoezenier Jan Granneman het 'Nederlandse' weeshuis.
- Al sinds de eerste terugkeerreis van de Stichting Weerzien met Libanon (WML) in 2005 staat een bezoek aan het weeshuis in Tibnin op het programma. Hier wonen meisjes in de leeftijd van 4 tot 17 jaar die grotendeels uit het voormalige inzetgebied van

de Nederlandse Unifillers komen. In mei van dit jaar nog werd tijdens een terugkeerreis van Libanon-veteranen met partners en kinderen het weeshuis bezocht.

Op een door WML georganiseerde bijeenkomst op 29 oktober naar aanleiding van de opgelaaide oorlog tussen Israël en Hamas werd door Ali Saad, de huidige directeur van het Weeshuis in Tibnin, via een live-verbinding alarm geslagen. Hij vertelde over de dagelijkse beschietingen in het gebied en toonde zich zeer ongerust over de nabije toekomst van het weeshuis. Saad: "Ik hoop niet dat we net als tijdens de oorlog in 2006 de meisjes moeten evacueren. Nog los van een verdere escalatie, zijn al onze reserves op. We hebben geen diesel meer beschikbaar om de winter door te komen."

Libanonveteranen van WML hebben daarop besloten om een crowdfundingactie te starten om geld op te halen om de weesmeisjes door de winter te loodsen. Maar ook ter ondersteuning van een eventuele noodevacuatie als de oorlog nog verder escaleert. Deze actie past in eerdere humanitaire initiatieven t.b.v. de Zuid-Libanese bevolking die voortvloeien uit een van de doelstellingen van de stichting WML.

Meer informatie op www.weerzienmetlibanon.nl en voor donaties: www.getfunded.nl

Militairen in oorlogstijd hebben recht en behoefte op vertier, ontspanning en afleiding, wellicht nog meer dan soldaten in vreedstijd. Het krikt de moraal van de manschappen op. Wie kent bijvoorbeeld de Andrews Sisters niet?

The Andrews Sisters was een Amerikaans trio van de drie zingende zussen LaVerne Andrews (1911-1967), Maxene Andrews (1916-1995) en Patty Andrews (1918-2013). Zij worden vooral verbonden met hun optredens in de Tweede Wereldoorlog ter ondersteuning van de troepen en de oorlogsinspanning. Veel van hun liedjes zijn later door coverbands opnieuw uitgebracht. Contra-alt LaVerne, sopraan Maxene en mezzosopraan en hoofdzangeres Patty werden geboren in Mound in de staat Minnesota. Ze begonnen hun zangcarrière als imitators van de Boswell Sisters. Na verschillende tournees werden ze in 1937 ontdekt, en waren begin jaren veertig al sterren. Hun muziek werd tijdens de Tweede Wereldoorlog veel voor de troepen gespeeld, en de zussen verschenen in diverse films die ter motivatie van de soldaten werden gemaakt. In deze periode namen ze ook diverse liedjes op met Bing Crosby. Hun populariteit was dusdanig groot dat, zoals na de oorlog ontdekt werd, voor de Duitse troepen bootlegs waren gemaakt.

Na een korte pauze na de oorlog begonnen de zussen opnieuw en toerden veel door de Verenigde Staten en Europa. Begin jaren vijftig viel de groep uit elkaar, al volgden, van tijd tot tijd, nog wel enkele optredens. In september 1966 traden ze voor het laatst samen op in The Dean Martin Show.

In Nederland kennen we de United Sisters. United Sisters zijn vier dames uit Amersfoort met één gezamenlijke passie: zingen!

Geïnspireerd door de Engelse damesgroep D-Day Darlings (finale Britain's Got Talent 2018) brengt deze damesgroep een ode aan de Andrews Sisters. De combinatie van de enorme fascinatie die deze ladies hebben voor muziek uit de jaren 40 en het zingen ervan, zal voor velen de herinnering aan de bevrijding weer tot leven brengen. Hun muzikale professionaliteit en ervaring, zorgen voor een spetterende 'Sisters-act' waardoor dit een toevoeging is voor elk evenement. Niet alleen nostalgische nummers zoals White Cliffs of Dover of In The Mood staan op het repertoire, maar ook Seventies & Eighties dansmuziek en jazz behoren tot hun repertoire. De groep is dynamisch en zet een unieke live act neer. Door hun meerstemmigheid is het een genot om naar ze te luisteren.

Fred Bernhard, trouw AVOM-lid uit Amsterdam, wees de redactie op het bestaan van de United Sisters.

"Ik ken Angelique van Ancum, een van de zangeressen, al heel lang en ik stuur haar ieder jaar een verjaardagskaart."

Graag zouden de dames wat vaker op willen treden, met of zonder bigband. De vader van Angelique was een oud-KNIL-militair. "Voor mij is de cirkel rond, als eerbetoon aan mijn vader, gestreden in Korea en Indonesië, ben ik ook alle veteranen dankbaar, die gevochten hebben voor onze vrijheid. Zingen is heerlijk om te doen, het geeft samen met United Sisters een gevoel van verbondenheid, energie en heel veel plezier. Ik hoop dit nog heel veel jaren te doen, met deze fantastische Sisters," zo schrijft ze op de website van de vier bevlogen zangeressen. De United Sisters zijn te boeken via <https://www.unitedsisters.nl/>. De groep staat borg voor een onvergetelijke nostalgische middag of avond.

Corrie van der Haven-Eikelenboom, de eerste vrouwelijke vrijwilliger.

De KNRM motorstrandreddingsboot van Katwijk wordt men een waterdichte tractor op een speciale wagen in zee gereden om dan vanaf de kust te varen naar het noodgeval.

In Nederland en Curaçao De rij

door Joop Kooijman

In 1824 werd de eerste reddingsorganisatie in Nederland opgericht, de Noord- en Zuid-Hollandsche Redding Maatschappij. In 1976 volgde op Curaçao de Citro.

Het aardoppervlak bestaat voor 71 procent uit zeewater en op de overige 29 procent staan veel bergen. Voornamelijk in het laagland wonen thans meer dan 8 miljard mensen. Traditioneel werden de handelsbetrekkingen tussen de vele landen en gebieden verricht door schepen, oorspronkelijk onder zeil, maar in de negentiende eeuw ontwikkelde zich de stoomvaart. Tot op de dag van vandaag komen schepen op zee in moeilijkheden door tal van oorzaken. In vroeger eeuwen dreef een ongunstige stormwind schepen op de kusten. Vooral de Nederlandse kust was berucht. Alleen in het jaar 1660 strandden er op het eiland Texel 120 schepen. In de hoge branding hield zelfs een ijzeren of stalen schip het niet lang uit en werd uit elkaar geslagen.

In vroeger eeuwen waren de arme kustbewoners alleen geïnteresseerd in de lading, waarbij de opvarenden aan hun lot werden overgelaten en verdrinken. Koning Lodewijk Napoleon was de eerste overheidsfunctionaris die het reddingswezen langs de Nederlandse kust wilde organiseren, dat was in het begin van de achttiende eeuw. Op 14 oktober 1824 verging het fregat 'de Vrede' met dertien opvarenden bij Huisduinen (Den Helder). Een primitieve reddingsboot redde bij de eerste poging elf schipbreukelingen, voer weer uit en sloeg om bij de tweede reddingstocht. Geredden en de roeiers vielen in de kolkende zee en slechts één roeier kwam levend aan land.

Oprichting reddingsorganisaties

Deze ramp veroorzaakte een golf van medeleven in Nederland. In Amsterdam werd de Noord- en Zuid-Hollandsche Redding Maatschappij op 11 november 1824 opgericht, in Rotterdam op 20 november gevolgd door de Zuid-Hollandsche Maatschappij tot Redding van Schipbreukelingen. In 1991 fuseerden beide reddingsorganisaties en gaan nu door als Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij (KNRM). In het jaar 2007 werd een aantal van 75.000 geredde personen bereikt. Helaas lieten 74 redders op zee het leven.

Technische ontwikkelingen

Het grootste gevaar was het omslaan van de boot en pas in 1866 verscheen de eerste zelfrichtende roeireddingsboot. Zwemvesten bestonden nog niet en men gebruikte zogenoemde 'scaphan-

ders', drijfvesten gemaakt van riet, maar zeer onhandig voor de roeiers. Helikopters kwamen pas in 1951 in actie, voor die tijd gebruikte men een lijnwerpend wippertoestel. Hierbij werd vanaf het strand een dunne lijn naar het gestrande schip overgeschoten, waarmee een zware lijn werd binnengehaald en aan een scheepsmast bevestigd. Langs deze lijn met daaronder een zware katrol met daaronder een zogenoemde 'broek'. De schipbreukeling moest hierin stappen en hij werd dan met een lang touw naar de kust getrokken. Een ander touw stelde de in nood verkerende bemanning in staat om dit reddingsmiddel naar het scheepswrak terug te halen. Een langdurige operatie, die werkte. Daarna kwam de mechanisering van reddingsboten. De eerste, de 'President van Heel' was een stoomreddingsboot, die in 1895 in dienst werd gesteld en in 1929 met alle opvarenden tijdens zwaar stormweer verging. In 1904 werd Scheveningen radio in dienst gesteld, waarmee middels morsesemalen berichtenwisseling met schepen op zee mogelijk werd.

Er kwamen motorreddingsboten en in 1921 keerde de 'Brandaris' van een reddingsactie tijdens zwaar weer niet terug. In 1927 kwam de wonderreddingsboot 'Insulinde' in dienst. Een geschenk van de Nederlanders in het toenmalige Nederlands-Indië, nu Indonesië. Met dit schip werden ongelooflijk moeilijke reddingen onder schipper Mees Toxopeus verricht. In 1930 kregen alle motorreddingsboten radio, waarmede berichtenwisseling met Scheveningen radio, de kustwacht en andere vaartuigen mogelijk werd. In 1949 kregen beide reddingsmaatschappijen het predicaat Koninklijk. In 1951 werd de officiële overkoepelende OSRD (Opsporing en Reddings Dienst) onder leiding van de Koninklijke Marine opgericht. Thans noemt men dit SAR (Search and Rescue). In 1953 verdween de laatste roeireddingsboot. Thans beschikt de KNRM over achttien grote kustreddingsboten, die middels een

spec
en e
zeer
den
den
kun
redc
gedi
gisc
heic
aan

**Gro
vre**
Op
een
tein
'Ber
niet
Niet
Holl
gant
ondb
de
twe
drot
en
den
gere
Op
tijde
se :
roei
dan
gen
'Sal
De
effe
niet
Jaco
voor
berc
kree
en i
ster

**Gro
red**
Dori
war
Coe
laat
is d
Ruij
vrot
Cor
booi
geze
Cur
woo

**Citr
bes**
De C
(Cit
een
poli
bela
doei

KNRM

In 2022 werden er door de KNRM Advies), inclusief 2524 acties met den gered. In totaal werken er 1124 vrouwen. Er zijn 7 schippers in vast werkuren! Samen met de KNRM v: rig bestaan en zijn dus de oudste z

De lange geschiedenis van de reddingsorganisaties

...ale wagen met rupsbanden en waterdichte tractor onder ongunstige omstandigheden vanaf het strand gelanceerd worden. De vijftien grote lingsboten liggen gemeerd en 24/7 gereed in strategische havens. Een bijzonderheid is, dat alle reddingsboten de KNRM zijn geschenken!

De scheepsrampen in destijds

21 februari 1907 woedde er een zeer zware storm. De kapitein van de Britse Harwichboot 'Lin' wilde zijn vaarschema onderbreken en trachtte de oude Waterweg bij Hoek van Land binnen te lopen. Een gitsische golf maakte het schip bestuurbaar en het liep op voordpier. Het schip brak in een en 129 opvarenden verkeren. Met ongelooflijke moed doorzettingsvermogen kon vijftien opvarenden worden gered.

26 november 1928 verging er een orkaan het Italiaan-stoomschip 'Salento'. Drie reddingsboten konden omkoks de zeer grote inspanning niets uitrichten en van de 'Salento' werd niemand gered. Leden van de Amsterdamse Reddingsbotenbeurs schonken een nieuwe reddingsboot, de 'Neeltje Jansen' met dezelfde technische kenmerken als de inmiddels overgenomen 'Insulinde'. De boot werd als standplaats in IJmuiden geplaatst. Thans te zien bij het Amsterdam Scheepvaartmuseum.

De namen in de reddingswereld

De Rijkers was de grootste. Er waren er meer zoals Jan Cupido, de Bot en Mees Toxopeus. De eerste indrukwekkende redder was thans gepensioneerde Ane Jansen. In 1972 kwam de eerste vrouwelijke vrijwilliger in actie, de van der Haven-Eikelen. Zij heeft overigens om veiligheidsredenen een tijd op Curaçao gewoond, tegenwoordig woont zij weer in Nederland.

Wat nadert vijftigjarig bestaan

The Citizens Rescue Organisation (CRO) dankt haar ontstaan aan de luchtramp op zee, alsmede de tekortkomingen en gebrek aan kennis om iets te kunnen doen voor mensen in nood op

zee. Wie voor de komst van de Citro in nood kwam had pech. Indien mogelijk stuurde de Koninklijke Marine de (in slechte staat) verkerende sleepboot 'Wamandai' en in bijzondere noodsituaties stuurde Smit voor eigen rekening een sleepboot.

De Citro werd op 5 mei 1976 in het bijzijn van vele notabelen door notaris Palm opgericht. De organisatie is geheel afhankelijk van vrijwillige financiële bijdragen van particulieren, krijgt geen overheidssubsidie en kent geen betaalde medewerkers, bestuur en vrijwilligers doen hun werk gratis. Internationaal staan zeeredders in hoog aanzien. Veel steun werd door de jaren heen ontvangen van de Nederlandse KNRM, die reddingsboten permanent in bruikleen gaf en vrijwilligers opleidden. Bij het 25-jarige bestaan stond de teller van het aantal geredden op 1200, thans moet het aantal van 2000 geredden gepasseerd zijn.

Gouverneur Lucille George-Wout is de beschermvrouwe. Het in stand houden van deze organisatie vergt voortdurende inzet, waarbij in aanmerking moet worden genomen dat een bestuurslid volgens de wet hoofdelijk aansprakelijk is voor zijn of haar functioneren. De Citro beschikt over een eigen botenhuis aan het Spaanse Water, ingericht voor communicatie en onderhoud met een grote kamer voor bijeenkomsten met de vrijwilligers. Er zijn twee reddingsboten en twee Seadoos. Ook zijn er een reddingsboottrekker en door de brandweer geschenken rescue-auto.

Het alarmeren, uitvaren en redderen gaat in samenwerking met de kustwacht. Reddingsboten moeten technisch altijd in goede staat gereed liggen en volgeantankt om meteen te kunnen varen. De bemanningen moeten volgens een schema gereed staan en de meeste werkgevers geven vrij bij noodoproepen. Voorts moeten zij regelmatig cursussen volgen, waaronder zeemanschap en EHBO. De bemanningen, waaronder technisch gespecialiseerden, verzorgen het onderhoud en het schoonhouden van de reddingsboten, alsmede het botenhuis. Het werk wordt gratis gedaan, de enige voldoening is als men personen uit gevaar heeft kunnen bevrijden. Wel krijgen

vrijwilligers na vijftien dienstjaren een koninklijke medaille. Er zijn altijd nieuwe vrijwilligers nodig, want er is verloop, onder meer door vertrek naar het buitenland. Voor het opleiden van bestaande en nieuwe vrijwilligers komt er wel eens een specialist van de KNRM uit Nederland. Ten aanzien van de boten nog wat details: de grootste boot is de 'Dick Braakman', voorts zijn er de 'Rescue 1', alsook twee Seadoos voor strandreddingswerk

en begeleiding van zwemwedstrijden op zee. De 'Dick Braakman' is ontworpen om met het zwaarste weer te kunnen uitvaren.

Het vijftigjarig bestaan van de Citro is in het zicht, over anderhalf jaar is het zover. Dit feit zal ook in reddingskringen van het buitenland aandacht krijgen. Het bestuur moet zich nu al gaan voorbereiden door onder andere een werkschema te ontwerpen en mogelijk een beroep

op derden te doen om hiervan een groots evenement te maken. De Citro geeft aan Curaçao wereldwijd de naam van een goed georganiseerde staat met een eigen kustwacht en zee-reddingsorganisatie.

Wij besluiten met het herdenken van Citro-vrijwilliger Robert Willems, die bij het verrichten van een reddingsactie om het leven kwam. De verkeersrotonde bij Janwe is naar hem genoemd.

Dit artikel is opgedragen aan onze oudste dochter Ineke Blonden-Kooijman. Zij overleed na een ziekbed op 8 september 2022 in Bussum. Ze werd 57 jaar. Ze hield veel van Curaçao en had veel belangstelling voor het zee-reddingswerk.

Foto: Archief Joop Kooijman

De eerste reddingsactie van de CTRO 1 in 1991, onder commando van schipper wijlen KLTZ Ben Rous.

Foto: Storm op de Kust

Verdwindende romantiek: roeireddingsboot met paardentactie

Een roeireddingsboot wordt door vier paarden naar zee gebracht en daarna gelanceerd. 1936.

5595 hulpverleningen verricht (waaronder Radio Medisch reddingsboten, waarbij 4005 personen en 152 dieren werden gered) door vrijwillige bemanningsleden bij de KNRM, waaronder 92 te dienst. In dit jaar maakten de vrijwilligers 220.000 gratis ert de Britse zusterorganisatie RNLI eveneens haar 20-jarereddingsorganisaties in de wereld.

HET KNIL ALS POLITIELEGER:

WAARHEID OF MYTHE?

Door: Marc Lohnstein, assistent-conservator
Museum Bronbeek

In twee doctrinepublicaties van de Nederlandse krijgsmacht, de Leidraad Commandovoering uit 2000 en de Nederlandse Defensie Doctrine uit 2019 wordt het Koninklijk Nederlands Indisch Leger (KNIL), bestempeld tot een koloniaal-konstabulair beroepsleger.'

Na de veroveringen in de negentiende eeuw werd het KNIL namelijk ingezet voor het behoud van orde en rust in Nederlands-Indië.

Het ontwikkelde een eigen doctrine voor het bestrijden van antikoloniaal verzet. Deze aanpak was een contraguerrilla, waarbij kleine eenheden bestaande uit Indonesische militairen onder Europees kader zelfstandig optraden tegen Indonesische verzetslieden. Deze doctrine werd vastgelegd in het Voorschrift voor de uitoefening van de Politiek-politioneële Taak van het Leger, afgekort het V.P.T.L.

De Leidraad definieert een koloniaal-konstabulair leger als een leger dat zich richt op 'het behoud en zo nodig herstellen van de binnenlandse rust en orde.' Dit werd de politiek-politioneële taak van het leger genoemd.'

Ook wordt de term politieleger gebruikt: een leger dat zich primair of uitsluitend richt op de interne veiligheidstaak en daarmee op de handhaving van de bestaande staatkundige status quo. In een koloniale context dus het in stand houden van de Nederlandse kolonie tegen bedreigingen door de gekoloniseerde Indonesische bevolking.

In dit artikel wordt betoogd dat de opvatting dat het KNIL een politieleger was, onjuist is. Het is een mythe die een eenzijdig, onvolledig en tijdsgebonden beeld heeft van het koloniaal leger. Het KNIL opereerde zowel tegen de 'Inlandse Vijand' (I.V.) als tegen een 'Buitenlandse Vijand' (B.V.). Bij beide tegenstanders ging het Indische Leger uit van een conventioneel conflict, waarbij grote samengestelde eenheden werden ingezet. Contraguerrilla campagnes dienden zoveel mogelijk te worden vermeden. Het koloniaal militair optreden was er op gericht het conflict conventioneel en zo snel mogelijk te beslissen met een 'shock and awe' strategie.

Een contraguerrilla met kleine eenheden voerde het KNIL met name in de afsluitende fase van de zogenaamde pacificatie, rond 1895-1914, en van 1914 tot 1940. Maar ook gedurende deze periode bereidde het koloniale leger zich voor op een interstatelijk conflict. Hierdoor is de aanduiding politieleger voor het KNIL feitelijk niet juist.

In de Leidraad Commandovoering LD I uit 2000' wordt in hoofdstuk 2 de historische ontwikkeling van de commandovoering in het Nederlandse en het Indische Leger beschreven.[5]

Het Indische Leger was na de veroveringsoperaties in de 19de eeuw een koloniaal-konstabulair beroepsleger met als taak de handhaving van orde en rust in de koloniën. Een aanval van een Europese koloniale tegenstander kreeg minder aandacht. Deze werd onwaarschijnlijk geacht. Conventioneel optreden maakte bij het Indische Leger in Atjeh plaats voor een contraguerrilla. Deze omschakeling werd belichaamd in het in 1890 opgerichte Korps Marechaussee. Deze elite-eenheid bestond uit Indonesische militairen onder Europees kader. De kleine eenheden ter grootte van minimaal een brigade (15 man) brachten de oorlog naar de verzetspartij in de vorm van achtervolgingen, hinderlagen en overvallen. Het optreden stond vervolgens model voor de gehele infanterie van het Indische Leger. Als doctrine werd deze contraguerrilla vastgelegd in het Voorschrift voor de uitoefening van de politiek-politioneële taak van het leger.

Frictie, het verschil tussen planning en werkelijkheid, werd niet bestreden met gedetailleerde bevelen zoals bij het Nederlandse leger. Het V.P.T.L. gaf de patrouillecommandant de vrijheid zonnodig van de opdracht af te wijken. De commandovoering was volgens de schrijver daarmee decentraal en opdrachtgericht. De omschakeling van de contraguerrilla naar een conventionele oorlogsvoering tegen Japan mislukte in 1942. Gezien de uitkomst van die strijd werd de commandovoering als negatief beoordeeld. De aard van de commandovoering werd daarbij echter niet uitgewerkt.

De Nederlandse Defensie Doctrine uit 2019 (NDD 2019) herhaalde het betoog uit de Leidraad. De historische inleidingen in de NDD 2019 zijn geschreven door Dr. A. ten Cate, verbonden aan het Nederlands Instituut voor Militaire Historie (NIMH).

Het KNIL zou volgens hem een eigen doctrine hebben ontwikkeld 'die ter bestrijding van het anti-koloniale verzet vooral de contraguerrilla centraal stelde'. Daarbij zou het KNIL in kleine mobiele eenheden van Indonesische militairen onder Nederlandse officieren met lichte bewapening succesvol zijn geweest tegen irreguliere tegenstanders. De contraguerrilla werd vastgelegd in het V.P.T.L. Deze doctrine werd in 1948 tijdens de Indonesische Onafhankelijkheidsoorlog vernieuwd, maar raakte na 1949 'in het ongerede'.

Laten wij beginnen met de taakstelling van het Nederlandse koloniale leger. Vanaf het begin van de negentiende eeuw was deze tweeledig. In 1814 adviseerde een 'militaire commissie betreffende eene militaire magt op Java' over de militaire herbezetting van Oost-Indië. Deze militaire commissie, ook wel de commissie-Janssens genoemd, baseerde haar advies op een geïntegreerde dreigingsanalyse. De commissie constateerde het bestaan van een maritieme bedreiging van een niet met name genoemde Europese tegenstander. Gedacht werd aan het Verenigd Koninkrijk. De commissie ging niet uit van een mogelijke veroveringsaanval. Wel diende de kolonie rekening te houden met een coup-de-main, een lokale verrassingsaanval. Daarnaast werd de mogelijkheid van een grootschalig gewapend conflict met Indonesische vorsten onderkend. Het leger moest voldoende sterk zijn om beide bedreigingen het hoofd te kunnen bieden. Java werd gezien als het middelpunt van de verdediging. Het verlies van Java zou automatisch het verlies van alle andere eilanden in de archipel betekenen.'

De commissie-Janssens had hiermee feitelijk een defensiedocctrine geschreven. Ondanks wijzigingen in 1838 en 1853 bleven gedurende de negentiende eeuw de uitgangspunten nagenoeg onveranderd.

Te midden van een hernieuwde Europese expansie, tijdens het moderne imperialisme aan het eind van de negentiende eeuw, werden in 1892 voor Nederlands-Indië nieuwe defensiegrondslagen geformuleerd. Deze defensiedocctrine ging uit van een gewapend conflict van Nederland met een buitenlandse mogendheid. De doctrine hanteerde twee scenario's. Eén scenario ging uit van een coup-de-main, een verrassingsaanval door een buitenlandse mogendheid met beperkt doel, tegen een kustplaats. De meest waarschijnlijke doelen waren Batavia (Jakarta) en Surabaya, met in mindere mate Semarang en als laatste Cirebon (Cheribon). Het

tweede scenario voorzag in een veroveringsoorlog, een vijandelijke aanval met als doel de verovering van geheel Java.'

Deze defensiedocctrine werd in 1927, na een lange discussie, vervangen. De Defensiegrondslagen van 1927 braken op twee punten met de oude doctrine. De taak van het leger was niet langer de verdediging van Nederlands-Indië maar van orde- en neutraliteitshandhaving. De tweede wijziging was dat de neutraliteitshandhaving zich niet langer beperkte tot Java. De zogenaamde Buitengewesten, de eilanden buiten Java en Madoera, werden in de doctrine opgenomen. Dit was het gevolg van een nieuwe dreigingsanalyse. De geopolitieke situatie was fundamenteel gewijzigd door de oprichting van de Volkenbond en de uitkomst van de Vlootconferentie van Washington van 1921/1922. Een militair conflict tussen de grote mogendheden in Azië werd daardoor zeer klein geacht. De sterkte verhoudingen tussen de vloeten van Groot-Brittannië, de Verenigde Staten, Japan, Frankrijk en Italië werden vastgesteld en de status quo in de Stille Oceaan gegarandeerd.'

De Defensiegrondslagen van 1927 borduurden hierop voort en gingen niet langer uit van een veroveringsoorlog, maar hoogstens van een coup-de-main, een verrassingsaanval met een beperkt doel. De primaire taak van het leger werd het verzekeren van de binnenlandse orde, rust en veiligheid. Als secundaire taak restte hoogstens neutraliteitshandhaving. Het KNIL moest zich, in het kader van die taak, richten op de verdediging van de havens Surabaya en Batavia (Jakarta) op het hoofdeiland Java. De focus lag daarbij op Oost-Java, in casu de marinebasis Surabaya. Deze analyse sloot goed aan bij de nodig geachte bezuinigingen. Dit was te bereiken met inkrimping en reorganisatie van het leger tot een politieleger.

Met de Defensiegrondslagen 1927 werd de focus verlegd van defensie naar neutraliteitshandhaving. Voor het KNIL betekende dit op het eerste gezicht een wijziging van een mogelijk interstatelijk naar een intrastatelijk conflict, van defensie naar ordehandhaving. De focus van de verdediging verschoof van West-Java naar Oost-Java met de vlootbasis Surabaya.

De Defensiegrondslagen 1927 komen daarmee het dichtst bij een koloniaal-konstabulair leger uit de Doctrinepublicaties, ware het niet voor de secundaire taak. Deze neutraliteitshandhaving vroeg namelijk

om een defensieleger, conventioneel georganiseerd en bewapend om een coup-de-main door een buitenlandse strijdmacht af te kunnen slaan. Het KNIL onderschreef daarnaast de militair-strategische analyse als basis van de Defensiegrondslagen 1927 niet. De Washington Conferentie had met het verbod op de aanleg van maritieme steunpunten in het westelijk deel van de Stille Oceaan volgens de Indische legerleiding het strategisch belang van Nederlands-Indië alleen maar versterkt. In het geval van een oorlog in de Stille Oceaan moest Nederlands-Indië gezien de vlootbasis Surabaya en de olievindplaatsen daarom ernstig rekening houden met een veroveringsoorlog gericht tegen Java. Dat Nederlands-Indië zich uitsluitend moest wapenen tegen kleine neutraliteitschendingen vond het KNIL strategisch gezien onjuist. De Indische defensie ging niet om neutraliteitshandhaving, maar om defensie.

Het KNIL ontwikkelde op basis van deze strategische analyse een eigen offensief-defensieve doctrine. Deze doctrine hanteerde het concept van indirecte verdediging met behulp van het luchtwapen. In 1923 stelde de kapitein van de Generale Staf H. Behrens, het hoofd van de Waarnemersschool van de Luchtvaartafdeling, voor het zwaartepunt van de verdediging bij het luchtwapen te leggen. Hij ging daarbij uit van een verdediging in de diepte. Het luchtwapen vormde de eerste verdedigingslinie en moest een vijandelijke transportvloot de doortocht naar Java beletten. De vloot vormde de tweede linie en de landmacht de derde. In het begin van de jaren dertig werd dit idee een zelfstandig operationeel concept: kustverdediging met horizontale bommenwerpers.

Doctrinair bleef het KNIL dus gericht op de twee oorspronkelijke taken: defensie en ordehandhaving. Officieel waren de Defensiegrondslagen 1927 van kracht, maar in de praktijk bereidde het KNIL zich voor op een conventioneel grootschalig conflict met een buitenlandse vijand. Vanaf 1936 werd hiervoor de financiële basis gelegd met jaarlijkse structurele verhogingen van het defensiebudget.

De Defensiegrondslagen 1927 gingen er feitelijk vanuit dat Nederlands-Indië met de eigen middelen niet te verdedigen was tegen een buitenlands conflict.

In dat geval rekende het op de hulp van een buitenlandse bondgenoot of bondgenoten.

Wat de strijd tegen de I.V. ('Inlandse Vijand') betreft had deze niet uitsluitend het karakter van een guerrilla-oorlog. Het was het Indische Leger er juist alles aan gelegen een guerrilla te vermijden. Het zocht bij een gewapend conflict de confrontatie in een beslissend gevecht en/of de verovering van de hoofdstad en de gevangenneming van de vorst. Ontaardde de strijd toch in een guerrillastrijd dan bestond het operationeel optreden in de aanleg van versterkte posten, optreden tegen de bestaansmiddelen van de verzetplegende bevolking en het actief achtervolgen van verzetsgroepen en hun leiders. Daarbij werd lange tijd opgetreden in grote tactische formaties van infanterie ter sterkte van een of meerdere bataljons met hulpwapens als artillerie en zo mogelijk cavalerie. Grootschalige expedities vonden nog plaats in Atjeh in 1901 (Samalanga), in 1905 tegen Bone en Luwu op Sulawesi (Celebes) en in 1906 tegen Bali. Tegelijkertijd vond ook de in de doctrine-publicaties genoemde contraguerrilla met de inzet van kleine mobiele eenheden vond plaats.

Het V.P.T.L. uit 1924 wordt in de doctrinepublicaties een contraguerrilla-doctrine genoemd. Het V.P.T.L. was dat echter niet. Het was een tactische handleiding voor infanteriepatrouilles in verzetsgebied. De historicus Teitler constateerde dit al in zijn artikel uit 2001 in de Militaire Spectator.'

De Defensiegrondslagen 1927 stelden: 'Voor zover de infanterie op Java is gelegerd, wordt zij georganiseerd, bewapend en uitgerust, alsmede versterkt met hulpwapens en diensten, voor de neutraliteits-handhaving.'

De organisatie en bewapening van het KNIL passen niet in het beeld van een koloniaal-konstabulair leger. Het Indische Leger was langs conventionele, westerse lijnen georganiseerd. Het bestond uit infanteriebataljons, artillerie-eenheden, eskadrons cavalerie, compagnieën genietroepen, militaire administratie en een militair geneeskundige dienst. In 1873/76 volgde de vorming van een centraal planningsorgaan in de vorm van de Generale Staf.

De infanterie van het Indische Leger kende een tweedeling in veldbataljons en garnizoensinfanterie. De veldbataljons waren Europees georganiseerd in een staf en zes, later vier compagnieën. Deze waren voornamelijk op Java gelegerd met primair als taak verdediging tegen een buitenlandse vijand en secundair ordehandhaving. De garnizoensinfanterie bestond uit bataljons en compagnieën, die vervolgens detachementen leverden voor met name de zogenaamde Buitengewesten, de eilanden buiten Java en Madura. De primaire taak was ordehandhaving.

In 1890 werd in Atjeh het Korps Marechaussee opgericht. Dit korps ontwikkelde zich tot lichte infanterie gespecialiseerd in contraguerrilla. Het Korps werd georganiseerd in divisies, die weer verdeeld waren

in brigades. Een brigade marechaussee telde aanvankelijk 18 man. Op Java werden twee marechausseebataljons opgericht met eveneens een interne veiligheidstaak.

Voor de strijd tegen een buitenlandse vijand werd in 1891 een voorlopige oorlogsformatie geaccordeerd. Deze formatie voorzag na mobilisatie in de vorming op Java van een apart hoofdkwartier naast het Departement van Oorlog en de vorming van grotere operationele eenheden: een divisie van twee brigades voor de Stelling Batavia, een brigade voor de Stelling Semarang en een brigade voor de Stelling Soerabaja. Vanaf 1906 werden veldbataljons al in vrede tijdstijd samengebracht in hogere verbanden: de gemengde brigade.

Oefeningen toonden de noodzaak aan van het samenvoegen van enige brigades onder een hogere commandant. In 1922 werd daarom de brigade vervangen door het divisie- en regimentsverband. Op Java werden twee divisies geformeerd.

Het Javaleger werd in 1932 als gevolg van de Defensiegrondslagen 1927 en bezuinigingen gereorganiseerd. In oorlogstijd zou uit de vier regimenten infanterie een zogenaamde Neutraliteitsgroep bestaande uit een divisie van drie regimenten met het Detachment Soerabaja van een divisie van een regiment worden geformeerd. Daarnaast een groep voor het handhaven van orde en rust en een kleine groep om eventueel in de Buitengewesten op te treden.

Het KNIL op Java, het zogenoemde Javaleger, was een defensieleger bestaande uit samengestelde eenheden dat geschikt was voor een conventioneel conflict met een buitenlandse vijand. De term politieleger was met name van toepassing op de garnizoensinfanterie en de marechaussee (Korps en bataljons). Daarbij was de term politieleger ook uitsluitend van toepassing in de periode 1914-1940. Na 1914 was van grootschalig verzet van Indonesische vorstendommen geen sprake meer. De periode eindigde in 1940 toen ook de troepen in de Buitengewesten de verdediging tegen de buitenlandse vijand als primaire taak kregen.

De infanterie werd vanaf 1912 geleidelijk van moderne bewapening voorzien. Deze bewapening werd in de loop van de jaren lager in de organisatie ingevoerd.

De infanterie van het Javaleger werd conform de Defensiegrondslagen 1927 ten behoeve van de neutraliteitshandhaving bewapend en uitgerust met moderne wapens en versterkt met hulpwapens en diensten. De mitrailleurcompagnieën werden in 1933 met toevoeging van mortieren gereorganiseerd in gemotoriseerde afdelingen Mitrailleurs en Infanteriegeschut. Deze vuursteeneenheden functioneerden op regimentsniveau. In 1940 volgden een nieuwe reorganisatie waarbij de afdelingen Mitrailleurs en Infanteriegeschut werden omgevormd tot gemechaniseerde en gemotoriseerde afdelingen Pantser- en Luchtafweer (PLA). De PLA werd uitgerust met

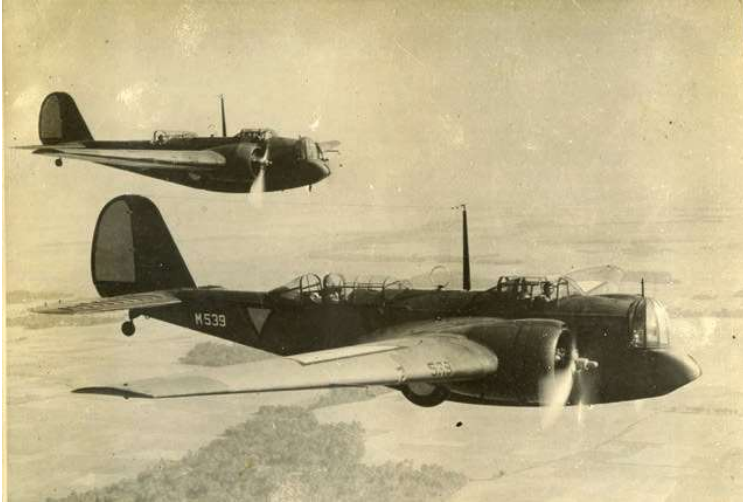
pantserafweergeschut en zware mitrailleurs tegen luchtdoelen. Ook lichte mitrailleurs deden hun intreden: in 1915. De middelzware mitrailleur werd in 1934 op bataljonsniveau ingezet. Vanaf 1939 samen met een mortier peloton als mitrailleurcompagnie (feitelijk ondersteuningscompagnie).

De mechanisatie vond na een succesvolle proefneming in 1939 plaats met de aankoop van vechtwagens (tanks). De cavalerie kreeg de beschikking over pantserauto's en in 1941 werden de bereden (paarden) eskadrons op één na gemotoriseerd. Bij de artillerie werd een Korps Lucht doelartillerie opgericht en uitgerust met modern lucht doelgeschut. Het KNIL reorganiseerde vanaf 1936 de luchtvaartafdeling met de aankoop van moderne middelbare horizontale bommenwerpers. Vanaf 1940 gevolgd door moderne jachtvliegtuigen.

Het KNIL, ook de troepen van het Javaleger, hield geregeld zogenaamde V.P.T.L.-oefeningen. Daarnaast omvatte het oefenprogramma van het KNIL op Java ook zogenaamde B.V.-oefeningen. Oefeningen waarin het zich voorbereidde op een mogelijk interstatelijk conflict. Vanaf 1903 oefenden op Java de veldtroepen eventueel gezamenlijk met troepen van andere wapens meerdere dagen buiten de garnizoenen. Aanvankelijk was dit gericht op het inrichten van een bivak, het voorzien van eigen verpleging en grote oefenmarsen. Vanaf 1907 werden dit grotere veldoefeningen. Het tweede scenario van de Defensiegrondslagen 1892 was het uitgangspunt van gecombineerde grootschalige meerdaagse veldoefeningen die in 1911 plaatsvonden. De eerstvolgende manoeuvres waren die van 1915 en volgende jaren.

Vanaf 1923 vonden in principe jaarlijks meerdaagse regimentsoefeningen van de infanterie onder leiding van de divisiecommandant plaats. Hieraan namen artillerie-, cavalerie- en genie-eenheden evenals vliegtuigen deel. Het KNIL organiseerde ook mobilisatie-oefeningen.

In de Leidraad Commandovoering wordt commandovoering bij het KNIL beschreven op basis van het V.P.T.L. Het KNIL streed in kleine mobiele licht bewapende eenheden tegen irreguliere verzetsgroepen. De commandovoering was toegesneden op dit optreden met veel handelingsvrijheid op lager uitvoerend niveau. Daarmee was deze volgens de schrijvers decentraal en opdrachtgericht. Het V.P.T.L. deed daarbij recht aan het militaire fenomeen frictie – het verschil tussen planning en werkelijkheid.

Volgens het V.P.T.L. vonden opdrachten in het kader van de politiek-politionele taak plaats in de vorm van militaire bijstand en op verzoek van het burgerlijke bestuur. Dat de opdracht gaf aan de detachementscommandant. De technische uitvoering berustte bij de detachementscommandant. Deze instrueerde op zijn beurt de patrouillecommandant. Volgens de 'rules of engagement' was in het algemeen alleen op verzoek van het burgerlijk bestuur wapengebruik toegestaan. De patrouillecommandant mocht op eigen gezag van de wapens gebruikmaken wanneer de patrouille werd aangevallen of in de uitvoering van de opdracht gewelddadig werd gehinderd. De opdracht moest de te volbrengen taak of het te bereiken doel bevatten en de noodzakelijke inlichtingen voor de uitvoerder. De patrouillecommandant mocht alleen ter plaatse van de letterlijke opdracht afwijken als het niet mogelijk was deze uit te voeren en het vragen van nadere bevelen gezien de tijd of gelegenheid niet mogelijk was.[30]

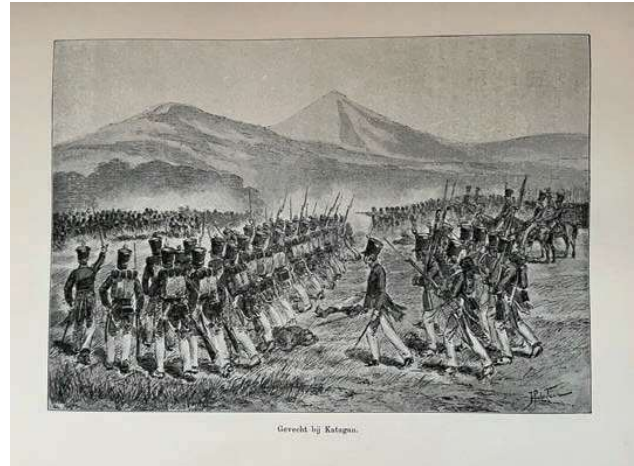
De commandovoering zoals verwoord in het V.P.T.L. is dus zeker niet synoniem aan de hedendaagse opdrachtgerichte commandovoering (Auftragstaktik). Bij opdrachtgerichte commandovoering bepaalt de commandant zijn oogmerk (intentie) en communiceert deze vervolgens. Het uitvoerende niveau krijgt de maximale handelingsvrijheid.[31]

Volgens het V.P.T.L. mocht echter alleen in uitzonderingsgevallen van de patrouille-opdracht worden afgeweken. Van een maximale vrijheid van handelen was geen sprake. De commandovoering bij het KNIL was daarmee hiërarchisch en directief te noemen.

Na de nederlaag tegen Japan in 1942 constateerde een kapitein: 'men bedisselde, regelde alles, liet ook hier weinig over aan gezond verstand en het initiatief ontwikkelde dit dus ook niet.' Bij een bataljons-oefening gaf de bataljonscommandant aan dat 'de controle op zijn bevelsuitgifte hem noopte tot hopelooze vertraging op een moment, dat hij met 3 woorden een ieder had willen dirigeren daar waar hij nodig was.' Een kapitein die dacht aan een enkele woord voldoende te hebben, kreeg van een generaal te horen 'dat hij punctueeler moest bevelen.

Conclusie

Het KNIL was geen koloniaal-konstabulair leger met een opdrachtgerichte commandovoering zoals in de

doctrinerepublicaties wordt beschreven. Deze term is hoogstens van toepassing op de garnizoensinfanterie en marechaussee en dan alleen voor de periode 1914-1940. Het koloniale leger had vanaf 1816, de herbezetting van voormalige Nederlandse bezittingen in de Indonesische archipel, een tweeledige taak: strijd tegen de Inlandse Vijand (I.V.) en de Buitenlandse Vijand (B.V.). Tot begin 20ste eeuw stond de strijd vooral in het teken van die tegen de zogenaamde I.V. Daarbij was enerzijds sprake van uitbreiding van het Nederlandse koloniale gezag en anderzijds handhaving van dat gezag. De eerste taak omvatte het voeren van oorlogen tegen onafhankelijke inheemse staten met als doel erkenning van het Nederlandse oppergezag en/of totale onderwerping. Een als politieleger georganiseerde en bewapende strijdmacht zou tegen de verschillende binnenlandse vijanden niet doelmatig zijn geweest. Dat veranderde na 1914 toen de laatste grote verzetshaarden werden uitgeschakeld.

Qua doctrine, organisatie en bewapening was het KNIL een Europees georiënteerd leger met een tweeledige taak: koloniale expansie en beheersing van het veroverd gebied en verdediging tegen een buitenlandse vijand. Het leger was georganiseerd in grote infanterie-eenheden, het bataljon was lange tijd de kern, met hulpwapens als artillerie en cavalerie. Deze eenheden waren van moderne wapens voorzien. In de twintigste eeuw werd de vuur- en gevechtskracht verder verhoogd met mitrailleurs, model geschut en pantserauto's, tanks en moderne vliegtuigen. In jaarlijkse grootschalige meerdaagse oefeningen bereidde het KNIL zich met samengestelde eenheden voor op een conventioneel interstatelijk conflict. Ook al was volgens de Defensiegrondslagen 1927 de handhaving van orde en rust de primaire taak geworden, de defensietaak bleef in de vorm van neutraliteits-handhaving behouden.

De opvatting dat de commandovoering in het Indische Leger werd gedomineerd door de contra-guerrilla en daarmee opdrachtgericht, houdt geen stand, zelfs niet voor de periode rond 1900. De handelingsvrijheid bleef beperkt en de bevelvoering hiërarchisch en directief.

(Bron: <https://museumbronbeekblog.nl/>)

DEFENSIENIEUWS

EREMETAAL VOOR 700 MILITAIREN: "JULLIE HEBBEN JE VERANTWOORDELIJKHEID AL GENOMEN"

"Jullie vormen onze eerste en belangrijkste verdedigingslinie, in binnen- en buitenland, en daar zijn we jullie ontzettend dankbaar voor." Dat zei Commandant der Strijdkrachten generaal Onno Eichelsheim op 15 februari jl. tegen meer dan 700 militairen.

Zij kregen in Gorinchem in bijzijn van vrienden, relaties en familie hun Herinneringsmedaille Internationale Missies. Dit is een ereteken voor militairen die hebben deelgenomen aan internationale vredesoperaties.

In dit geval ging het om deelname aan 7 verschillende missies. De CDS haalde ze een voor een aan. 309 militairen zijn geëerd voor hun inzet voor de enhanced Forward Presence in Litouwen. "We worden daar inmiddels gezien als de 'preferred partner of choice'. Dat is aan jullie te danken: onze goed getrainde en gemotiveerde professionals", zo merkte Eichelsheim op.

"Voor de Litouwers betekent onze aanwezigheid veel. Voor hen is de dreiging reëel en dichtbij. In iedere Litouwse familie zijn mensen die de Russische bezetting nog hebben meegemaakt, de deportaties, misdaden en martelingen. Zij weten één ding zeker: dat nooit meer."

Ook de inzet in Polen (221 militairen voor enhanced Air Policing) en Roemenië (134 militairen voor Battle Group Forward Presence) heeft raakvlakken met de dreiging vanuit Rusland. Zo onderschepten Nederlandse F-35's meerdere keren Russische toestellen boven het NAVO-luchtruim. Eichelsheim: "Jullie aanwezigheid was een niet mis te verstane boodschap aan Rusland."

Eenzelfde boodschap had hij voor de luchtmobiele militairen in Roemenië. Zij werkten daar samen met de Fransen en Roemenen. "De snelheid waarmee hier een stevige missie is neergezet, is ongeëvenaard. Dit

laat het bondgenootschap en de Russen zien dat we snel kunnen reageren."

Dan was er nog de inzet in Bosnië-Herzegovina, waarvoor 4 militairen een medaille kregen. Zij zetten zich voor EUFOR in. Niet alleen om te voorkomen dat Rusland de situatie er destabiliseert, maar vooral om te voorkomen dat er opnieuw etnisch geweld uitbreekt. Ook troffen zij er voorbereidingen voor de komst van de inlichtingencapaciteit en 150 mariniers die er inmiddels zitten. "Het was stevig doorwerken", aldus de CDS.

De overige 3 missies waren allemaal in het Midden-Oosten. De Capacity Building Mission Iraq (CBMI), de NAVO-missie Irak (NMI) en de Europese Maritime Awareness-missie in de Straat van Hormuz (EMASOH). In totaal zijn hiervoor 45 militairen gedecoreerd.

Die inzet is zeker in de huidige periode extra gewaardeerd, aldus de CDS. "Met de oorlog in Oekraïne zijn we in ander tijdperk beland. Het maakt duidelijk dat morgen alles anders kan zijn. Onze vrijheid, veiligheid en andere verworvenheden zijn minder vanzelfsprekend. Daarom ook onze oproep aan alle Nederlandse burgers om meer verantwoordelijkheid te nemen voor onze veiligheid. Hier hoeft ik die oproep niet te doen. Jullie allen hebben die verantwoordelijkheid allang en ruimschoots genomen." (Bron: Ministerie van Defensie)

WILT U LID WORDEN VAN DE AVOM?

Ga naar www.avom.nl en meld u aan. De Contributie is slechts € 30 per jaar, inclusief het magazine VastWerken.

MAAK VAN UW SECRETARIS GEEN SPOORZOEKER

Geef tijdig een verandering door van uw huis- e-mailadres of telefoonnummer.
secretaris@avom.nl of 06 254 082 07

GLAZEN SLAAN EN SCHEEPSWACHTEN

Bijdrage door Peter Janssen

In het verre verleden werd de tijd aan boord van de schepen bepaald aan de hand van zandlopers die ieder half uur gedraaid moesten worden. De dag werd begonnen wanneer de zon op zijn hoogste punt stond. Om de bemanning op de hoogte te houden van de tijd werd ieder half uur glazen geslagen op de scheepsbel. Op het halve uur één keer en op het hele uur twee keer.

De zandloper bestaat uit twee glazen reservoirs die via een smalle verbinding met elkaar zijn verbonden, waardoor het zand van het ene in het andere glas kan lopen. Wanneer het zand van het ene in het andere glas was gelopen kon er een glas geslagen worden.

Ook werd de zandloper gebruikt om de snelheid in knopen (zeemijlen) te meten.

Soms nam de bemanning het niet zo nauw met het draaien van de zandloper. Wanneer men het wachtlopen zat was kon het gebeuren dat men de zandloper vroegtijdig omdraaide waardoor de “ware” tijd in het ongereede raakte. Dit noemde men “zand eten”.

12:30 uur één enkele slag
13:00 uur één dubbele slag
13:30 uur één dubbele en één enkele slag
14:00 uur twee dubbele slagen
14:30 uur twee dubbele en één enkele slag
15:00 uur drie dubbele slagen
15:30 uur drie dubbele en één enkele slag
16:00 uur vier dubbele slagen
16:30 uur weer één enkele slag enz.

Om een schip gedurende vierentwintig uur paraat te houden was de bemanning ingedeeld in twee groepen: de stuurboordswacht en de bakboordswacht. Ook wel stuurboords- en bakboordskwartier genoemd, waarvan, in zee, altijd één kwartier de wacht heeft; zijnde alleenlijk de vrije nachts gasten (ook wel boerennachtgasten) daarvan uitgesloten. Wanneer de zeewachten beginnen, heeft stuurboordskwartier het eerst de wacht. Dienst in Zee, Art.206. Deze indeling was gemaakt naar aanleiding van de bediening van het met even en oneven nummers genummerde geschut en de daarbij behorende kooien aan stuurboord of aan bakboord. De wachtcycli waren onderverdeeld in periodes van vier uur, dus op het moment dat er vier dubbele glazen werden geslagen losten de wachten elkaar af.

De wachtdienst begint 's morgens om vier uur met de Dagwacht, gevolgd om acht uur met de

Voormiddagwacht, om twaalf uur de Achtermiddagwacht, om vier uur de Platvoetwacht, om acht uur de Eerste wacht en om twaalf uur 's nachts de Hondewacht.

Om de bemanning niet steeds dezelfde wachten te laten draaien en in de gelegenheid te stellen de avondmaaltijd te gebruiken werd de Platvoetwacht verdeeld in de eerste Platvoetwacht en de tweede Platvoetwacht.

DAGWACHT

04:00 – 08:00: Bij het aanbreken van de dag wachtlopen en het tuig controleren, schoonschip maken. Om vijf uur worden de vrije nachts gasten aan dek verwacht.

VOORMIDDAGWACHT

08:00 – 12:00: Wachtlopen voordat de zon zijn hoogste stand bereikt. Na controle tijdens de dagwacht komen dek- en onderofficieren vóór acht uur bij de schipper om rapport uit te brengen. Om negen uur is het baksgewijs.

ACHTERMIDDAGWACHT

12:00 – 16:00: Wachtlopen nadat de zon zijn hoogste stand heeft bereikt. “Gelijkzetten van de zandloper”. Om 12:00 uur schaften. Officieren en adelborsten zullen een kwartier voor de middag met hun instrumenten de middaghoogte opnemen.

PLATVOETWACHTEN

1e platvoet: 16:00 – 18:00
2e platvoet: 18:00 – 20:00

EERSTEWACHT

20.00 - 24.00: Het opzetten van de wacht, hierbij zijn alle onderofficieren van de wacht aanwezig inclusief hoofddienst en Officier van de Wacht

HONDEWACHT

00.00 - 04.00: De tijd dat men zich ter ruste bevindt en de honden op het erf het huis bewaken

SCHAFTEN

Drie maal één enkele slag gevolgd door één dubbele slag, het zogenaamde “Kok scheidt op”.

BRANDMELDING

Aanhoudend: één enkele slag gevolgd door één dubbele slag.

75 JAAR NAVO:

HERDENKING IN BUNKER GROTE BEER OOSTBURG

In april 2024 is het 75 jaar geleden dat de NAVO opgericht is. Het doel van de NAVO is:

“Veiligheid in ons dagelijks leven is cruciaal voor ons welzijn. De NAVO heeft tot doel de vrijheid en veiligheid van haar lidstaten te garanderen met politieke en militaire middelen.”

Sinds de oorlog in Oekraïne waarbij de druk tussen Oost en West weer tastbaar is, heeft de term Koude oorlog weer meer bekendheid gekregen. Materieel en immaterieel erfgoed uit deze tijd krijgt meer aandacht in de vorm van herstel tot museum, herstel door herbesteding en bezoekmogelijkheden. Ook is er een duidelijke ontwikkeling in het bewaren van immaterieel erfgoed door middel van het optekenen van verhalen die verwerkt worden tot documentaires, films en boeken.

Stichting Cultureel Erfgoed Koude Oorlog heeft het initiatief genomen om deze gebeurtenis te herdenken door zo veel mogelijk erfgoed uit de koude oorlog uit te nodigen hun deuren voor bezoek te openen. De openingstijden zijn: zaterdag 20 en zondag 21 april 2024 van 10.00 – 16.00 uur.

Er worden ieder uur rondleidingen verzorgd waarbij uitleg gegeven wordt over de diverse ruimten, apparatuur en processen als de commandopost in gebruik zou zijn.

Er zal ook een zendamateur aanwezig zijn; Henk Minderhoud. De Commandopost en andere bouwwerken uit de koude oorlog waaronder de wachtposten functioneerden in een netwerk. Onderling stonden de bouwwerken met elkaar via radioverbinding in contact. Voor dit speciale weekend zijn vele zendamateurs op de diverse locaties actief om deze radioverbinding weer te realiseren.

Grote Beer 105A is de hoofdtoegang tot de ondergrondse commandopost.

Bunker Grote Beer zag het daglicht in 1968. Zij was één van de ruim 100 bunkers die identiek waren en gebouwd werden door de organisatie Bescherming Bevolking (BB). Deze Nederlandse organisatie voor civiele bescherming werd in 1952 opgericht om de bevolking in tijd van oorlog te kunnen beschermen.

Vanaf de jaren zeventig werd er voortdurend bezuinigd op de BB. Op 7 december 1981 deelde de Minister van Binnenlandse zaken mee dat de BB geleidelijk en gefaseerd zou worden opgedoekt.

Formeel werd de BB op 11 juni 1986 opgeheven. Daarmee kwamen de bunkers op “de markt”.

Identieke bunkers zijn nog te vinden in Rijswijk/Grou, Gouda, Appingedam en Emmen.

De locatie Bunker Grote Beer in Oostburg is een ondergrondse commandopost die gebouwd is door Bescherming Bevolking in 1968. De Bescherming Bevolking (BB) was de Nederlandse organisatie voor civiele bescherming die in 1952 werd opgericht om de bevolking in tijd van oorlog te kunnen beschermen. Bij het opheffen van de BB (Bescherming Bevolking) in 1986 hebben de bunkers andere bestemmingen gekregen of zijn ze gesloten of gesloopt. De atoombunker heeft originele kenmerken en er is gedeeltelijke ingericht waarmee de sfeer van toen terug is.

Stichting Cultureel Erfgoed Koude Oorlog streeft naar een diversiteit aan locaties/ objecten door heel Nederland. Het evenement is onderdeel van het landelijke evenement het Weekend van het Verdedigingserfgoed 2024.

In verband met het 75 jarig bestaan van de NAVO (Noord Atlantische Verdragsorganisatie)/NATO (North Atlantic Treaty Organization) bestaat stichting Cultureel Erfgoed Koude Oorlog een aanleiding om in het weekend van 20-21 april 2024 zoveel mogelijk objecten en musea, welke gerelateerd zijn aan de Koude Oorlog open te laten zijn.

Adres locatie: Bunker Grote Beer - Grote Beer 105 A - 4501 EP Oostburg
<https://bunkergrotebeer.com/>

MARINENIEUWS VARENDE VROUWEN

LUSTRUM VAN 'EIGENLIJK NIKS BIJZONDERS'

5 JAAR VARENDE VROUWEN BIJ DE ONDERZEEDIENST

Tekst: Evert Brouwer

De vlag hoeft niet uit en een groot feest om het succes te vieren komt er evenmin. Toch wil de Koninklijke Marine het moment niet zomaar voorbij laten gaan: het eerste lustrum dat vrouwen meevaren in de mannenwereld die de Onderzeedienst (OZD) tot 2019 was. In totaal 15 vrouwen zijn actief op Zr.Ms. Dolfijn, Zr.Ms. Zeeleeuw en Zr.Ms. Bruinvis. Daarmee is dat wat begon als een pilot heel geslaagd. "Het is helemaal niks bijzonders; dat maakt de buitenwacht er vooral van", vinden de vrouwen zelf.

Alle 4 hebben ze bewust voor de Koninklijke Marine gekozen en vervolgens, zonder enige schroom, voor de Onderzeedienst: korporaal LDGD Jeanine, korporaal LDGD Pien, matroos-2 LDV Myrthe en luitenant ter zee 2OC Sam. Jeanine zei ruim 3 jaar geleden de thuiszorg in Hengelo vaarwel, nadat ze met een nictje mee was geweest naar een open dag bij de marine. "Tijdens een presentatie van de Onderzeedienst bij de Eerste Maritieme Militaire Vorming was ik direct enthousiast. Ik heb gebeld met Fabienne, een collega die al bij de OZD zat. Over details. Hoe het zit aan boord met privacy, met aan- en uitkleden in dezelfde ruimte? 'Is geen probleem', zei ze. En dat klopt helemaal."

Als Jeanine en collega Myrthe op de foto worden gezet in de buik van Zr.Ms. Zeeleeuw, schalt 'Nachtzuster' van Doe Maar uit de luidsprekers in de drukke torpedobergplaats. Gevolgd door, hoe kan het ook anders, 'Yellow Submarine' van The Beatles. Een plagerijtje van collega's. Het hoort erbij, ook voor de opstappers; zonder aanzien des persoons. "De sfeer aan boord van een onderzeeboot en ook de hiërarchie zijn zó anders dan boven water", zegt Jeanine. "Ik zou bij de marine ook niet zo snel meer voor iets anders kiezen dan de Onderzeedienst. Nooit spijt gehad van mijn keuze."

Sam, navigatie-officier op Zr.Ms. Zeeleeuw, heeft even getwijfeld of ze wel zou meewerken aan dit artikel. "Daar gaan we weer, dacht ik: gaan ze er tóch iets speciaals van maken. Dat is het niet en dat is het ook nooit geweest", laat ze welhaast vetgedrukt weten. "Er is volgens mij meer seksisme in de burgermaatschappij dan bij ons." Sam liet in 2016 een afgeronde studie Geschiedenis achter zich om alsnog haar jeugdroom waar te maken. Ze was direct 'om' toen op het Koninklijk Instituut voor de Marine in Den Helder de werving voor de pilot begon. "Die mannen waren zó enthousiast, de dynamiek trok me direct." Het betekende wel pionieren. "Ik had toen niemand om mee te sparren. Gelukkig bleken die mannen bij

de Onderzeedienst net mensen", zegt ze lachend. "Ze gaven me direct het gevoel dat ik helemaal niet speciaal was en zagen me als 'een van de bemanningsleden'. De generatie die na 2019 bij de marine is gekomen, weet ook niet beter dan dat er bij de Onderzeedienst gemengd wordt gevaren."

Voor Myrthe is het al helemaal de gewoonste zaak van de wereld. Met een kersvers MBO-diploma Banketbakker op zak stapte ze direct de Onderzeedienst binnen. "Iedereen aan boord wil je helpen", zegt ze. Zij voelt zich daardoor thuis op Zr.Ms. Dolfijn. "Ik ben pas een week of 4 op zee geweest, maar dat is zeer goed bevallen. We zijn met 4 vrouwen aan boord."

Dat de vrouwen aan boord af en toe samen in een groepje zitten, vindt Pien niet meer dan normaal. "Het gebeurt af en toe dat je als vrouwen bij elkaar zit, zeker als je dezelfde dienstgroep hebt. Maar dat gebeurt net zo goed bij de mannen. Het leidt bij ons heus niet tot make-up-avondjes." Pien, afgestudeerd MBO-Verpleegkundige (met HBO-specialisatie Psychiatrie), fungeert tijdelijk als walondersteuner voor de LD'ers aan boord en als ziekenverpleger van Zr.Ms. Bruinvis. "Het verschil met boven water is dat je tegen andere zaken aanloopt. Ja, ook letterlijk in die kleine ruimte. Wat mijn dienstgroep betreft, kun je op de Groot Bovenwater-schepen terugvallen op een arts aan boord. Op een onderzeeboot ben je als korporaal grotendeels op jezelf aangewezen of op contact met de wal."

De verpleegkundige heeft na 3 jaar bij de Onderzeedienst heel wat ervaring en de fel begeerde flipper binnen. "Ja, het behalen van die flipper is wel 'een dingetje'; dan hoor je er echt bij. De flipper is bijna meer waard dan je rang aan boord. Inmiddels zijn er bij alle dienstgroepen binnen de Onderzeedienst vrouwen te vinden die dit insigne dragen. Dat is echt een heel mooie mijlpaal."

(Bron: Alle Hens)

NEDERLANDSE MARINESCHEPEN VAREN UIT

VOOR GROOTSTE NAVO-OEFENING OOI

Steadfast Defender 2024 is de grootste militaire NAVO-oefening sinds het einde van de Koude Oorlog. Alle 31 NAVO-landen en Zweden doen mee, in totaal 90.000 militairen. Vanuit Nederland gaat het om ruim 5.000 militairen, 1.000 voertuigen en 2 schepen. Ze oefenen wat ze moeten doen bij een aanval op een NAVO-lidstaat.

Steadfast Defender is een serie 3-jaarlijkse NAVO-oefeningen. De eerste was in 2021. Steadfast Defender 2024 bestaat uit meerdere oefeningen van NAVO-lidstaten. Zij beoefenen wat er gebeurt als Artikel 5 van het Noord-Atlantisch Verdrag in werking treedt. Dat gebeurt bij een aanval op een NAVO-lidstaat. NAVO-lidstaten beschouwen een aanval tegen 1 lidstaat als een aanval tegen alle lidstaten.

Nederland doet mee met delen van de 3 gevechtsbrigades van de landmacht in het Nederlands-Duits samenwerkingsverband. Zij doen mee met 3 van de 4 Duitse oefeningen in de oefenreeks QUADRIGA 2024.

43 Gemechaniseerde Brigade (oefening Grand Center), 13 Lichte Brigade en het Operationeel Ondersteuningscommando Land

(oefening Grand Quadriga) oefenen in april het verplaatsen van grote landmachten over lange afstanden. Ze doen dit met ruim 1.000 voertuigen waaronder 175 gepantserde infanterievoertuigen. Vanaf Nederland verplaatsen de brigades zich via Duitsland en Polen naar Litouwen.

De Nederlandse marine doet aan de oefening mee met 300 mariniers en 500 bemanningsleden op 2 schepen: Zr.Ms. Johan de Witt en Zr.Ms. Karel Doorman. De luchtmacht ondersteunt de marine met 2 NH90-maritieme gevechtshelikopters. Zij doen mee aan de Britse multinationale oefening Joint Warrior en de Noorse amfibische oefening Nordic Response (maart). De schepen vertrekken in februari vanaf Den Helder naar de Noorse kust.

De marineschepen Zr.Ms. Johan de Witt en Zr.Ms. Karel Doorman zijn 19 februari jl. vertrokken naar het noorden van Noorwegen. Ze nemen deel aan Steadfast Defender. Dat is de grootste NAVO-oefening sinds de Koude Oorlog. In de komende maanden nemen er 5.000 Nederlandse militairen aan deel.

Beide marineschepen nemen deel aan Nordic Response, een onder-

deel van Steadfast Defender, dat zich zowel op land als op zee afspeelt. In totaal zijn hier circa 800 Nederlandse militairen bij betrokken.

Ze oefenen onder meer amfibische operaties. Daarbij worden eenheden van het Korps Mariniers aan land gebracht door het transportschip Zr.Ms. Johan de Witt. Het schip Zr.Ms. Karel Doorman zorgt voor logistieke ondersteuning.

Steadfast Defender 2024 bestaat uit verschillende van dit soort deeloefeningen. Alle 31 NAVO-landen en Zweden doen mee, in totaal 90.000 militairen. Ze trainen de mogelijke reacties bij een aanval op 1 van de NAVO-lidstaten.

Steadfast Defender duurt van februari tot en met mei en bestrijkt duizenden kilometers, van het noordpoolgebied tot oostelijke flank van het NAVO-verdragsgebied. Militairen met kennis van alle domeinen werken hierbij samen: maritiem, land, lucht, ruimte en cyber.

Behalve de 2 schepen van de marine, doen er vanaf april ook zo'n 4.500 landmachtmilitairen van onder meer 3 Nederlandse gevechtsbrigades mee. Zij zijn actief in Duitsland, Polen en Litouwen. Daar wordt het snel verplaatsen van grote landmachten geïmplementeerd.

Steadfast Defender vindt overigens plaats op een bijzonder moment. Op 4 april bestaat de NAVO 75 jaar. De NAVO is een samenwerkingsverband tussen Noord-Amerika en landen van Europa (Noord-Atlantische Verdragsorganisatie).

(Bron: Ministerie van Defensie)

NIEUWS VAN DE AFDELINGEN

AFDELING

AMSTERDAM

Het bestuur buigt zich weer over een te organiseren evenement in 2024, waarbij wij op voldoende belangstelling hopen te kunnen rekenen. Sinds corona is de deelname aan evenementen sterk afgenomen en hebben we vorig jaar, vanwege de geringe belangstelling, de barbecue zelfs moeten annuleren.

Wij vragen ons daarom af of er nog wel behoefte bestaat voor een bezoek aan het een of ander en zo ja, waar de voorkeur van onze leden dan naar uitgaat. Om antwoorden te krijgen op deze vragen willen wij de volgende vragen aan u voorleggen.

1. Als u naar onderstaande evenementen kijkt zou u dan aan een of meerdere evenementen deel willen nemen?

- Varen naar Pampus met rondleiding en lunch
- Museum Engelandvaarders Noordwijk met rondleiding gids (max 25);
- Bezoek en rondleiding Fort eiland (inclusief lunch en/of borrel met bittergarnituur);
- Bezoek en rondleiding Heinekenbrouwerij (Zoeterwoude of Amsterdam);
- Bezoek aan Nationaal Militair Museum Soesterberg;
- Verzetsmuseum Amsterdam;
- Keukenhof Lisse;
- Barbecue.

2. Zo ja, welk evenement heeft u absolute voorkeur? en welke evenementen daarna?

3. Kent u een ander evenement waarvan u denkt dat dit leuk zou zijn voor de afdeling Amsterdam?

Wij denken aan de organisatie van een evenement medio mei en zien uw antwoorden daarom graag zo spoedig mogelijk tegemoet op moeka@quicknet.nl of telefoon 06-49641490.

Wij hopen véél reacties te mogen ontvangen.

UITNODIGING

Ledenvergadering 2024 AVOM afdeling Amsterdam.
Het bestuur van de AVOM afdeling Amsterdam nodigt de leden uit tot het bijwonen van de Algemene Ledenvergadering 2024. Deze wordt gehouden op maandag 8 april 2024.

Locatie: Gebouw 30 Evenementen Centrum Amsterdam - Zaal Theems - Kattenburgerstraat 7, 1018 JA – Amsterdam - Aanvang 10.30 uur

Aangezien het militair terrein is moet uw komst aangemeld worden.

Dit kan bij Wim de Weerd, emailadres: moeka@quicknet.nl of op tel. 06-49641490.

Komt u met de auto dan graag ook uw kenteken doorgeven.

Agenda:

- Welkom en opening door de voorzitter en herdenking overleden collega's
 - Notulen ALV van 13 maart 2023
 - Jaarverslag secretaris
 - Vaststelling rekening boekjaar 2023
 - Verslag kascommissie
 - Vaststelling begroting 2024
- PAUZE
- Verkiezing lid en reservelid kascommissie
 - Verslag Werkgroep Goede Diensten (WGD)
 - Behandeling evt. ingekomen voorstellen voor de ALV
 - Rondvraag
 - Sluiting en napraten

De jaarstukken liggen ter inzage op de dag van de vergadering. Mocht u de stukken thuis willen ontvangen, kunt u dit kenbaar maken bij de secretaris (moeka@quicknet.nl of telefoon 06-49641490).

Wim de Weerd, secretaris

AFDELING

NIJMEGEN E.O.

NIEUWJAARSRECEPTIE 13 JANUARI 2024.

Vanaf 14:00 uur waren de leden en donateurs welkom in het clubhuis van sv Hatert voor de 1e bijeenkomst dit jaar. Er waren 21 leden en donateurs aanwezig, terwijl 23 personen zich hadden aangemeld. 15 leden hadden zich afgemeld. Om 14:30 uur heette de secretaris namens het bestuur eenieder welkom met de wens voor een voorspoedig en gezond nieuwjaar. Er werd vermeld dat 2023 naar tevredenheid was verlopen. Het ledenaantal was met 5 leden toegenomen tot een totaal van 89 leden. Het bestuur heeft besloten dit jaar door te gaan met het organiseren van dezelfde evenementen als in 2023. Allereerst de ALV op 24 februari en vervolgens Koningsdag, een barbecue in juni en het 31-jarig bestaan van onze afdeling in oktober. De data worden later bekendgemaakt. De bestuursleden werden bedankt voor hun werkzaamheden, Henk en Roel Nillesen voor de catering, Joop Woudenberg voor het maken van de Bakstafel, Gerrit Povée voor zijn financiële adviezen en...de leden die als een vaste kern steeds aanwezig waren, waarvoor applaus werd gevraagd. Bij binnenkomst kreeg iedereen twee consumptiemunten en een kop koffie of thee met cake. Tijdens de middag werd gezorgd voor warme hapjes en een saucijzenbroodje. Na een gezellig samenzijn werd de receptie om 16:30 uur beëindigd.

De secretaris stuurt soms berichten naar de bekende email-adressen van de leden. Van een drietal leden krijgen wij bericht van de postmaster dat het email adres onjuist is. Wij verzoeken deze leden een mail te sturen naar secretarisavomnijmegen@kpnmail.nl zodat we deze kunnen aanpassen. Het betreft de mail-adressen van W. Gilhuijs, S. Hutzezon en G.P. Hoof.

Het bestuur is op bezoek geweest bij Ben Schierboom die tijdelijk is opgenomen in Kalorama te Beek. Namens de afdeling werd hem een bos bloemen overhandigd. Hij vroeg ons de groeten over te brengen aan alle leden van onze afdeling.

AFDELING NOORD-BRABANT

Het nieuwe jaar is weer van start gegaan en we kunnen weer met frisse moed ons nieuwe jaar tegemoet zien.

Het kerstdiner bij Raffi in Breda was een succes en werd goed bezocht.

Het afgelopen jaar heeft in het teken gestaan om terug te keren, met onze oploop middagen naar de Trip van Zoutlandt Kazerne in Breda.

Tijdens de coronatijd mochten wij uiteraard niet samenkomen. Voor de corona tijd was dat geen probleem.

Na de coronatijd begon de tijd van wereldproblemen, waardoor wij ook niet gelijk in de kazerne terecht konden.

Na een aantal gesprekken en briefwisselingen, zijn we nu zover, dat het waarschijnlijk binnenkort goed gekeurd wordt en wij weer als vanouds op de kazerne terecht kunnen voor onze activiteiten.

Mocht er nieuws zijn, dan wordt u op tijd op de hoogte gebracht. Wij zouden het fijn vinden dat het bestuur aangevuld wordt met enkele leden, om de twee (ad interim) bestuursleden bij te staan.

Hopelijk kunnen we dan op de volgende jaarvergadering een volledig bestuur samenstellen. De afgelopen oplooppiddagen in 2023 werden gehouden bij Activiteiten Centrum Slotjes in Oosterhout. De opkomst was gemiddeld. Wij hopen in de Kazerne op meer opkomst. Wat het nieuwe jaar ons brengt moeten we afwachten.

Ik hoop op goed bezochte en gezellige oplooppiddagen en activiteiten. Volgende keer hoop ik U meer te kunnen melden.

Tot ziens.

Theo Wouterse, AVOM Noord-Brabant (Breda)

VastWerken

AFDELING NOORD-BRABANT OOST

OUWE JONGENS KRENTENBROOD

Als deze VastWerken op de mat valt zit het eerste kwartaal van het nieuwe jaar er al bijna op, gelukkig hebben we nog de nodige tijd om na onze activiteiten van '22 bezoek Boerenbondsmuseum en de chinees en in '23 de gezellige middag 'Wokken zonder te mokken' ook dit jaar een passende locatie te vinden en in augustus een mooi samenzijn te realiseren. Wij zijn al vergevorderd maar helaas nog niet zover iets te melden, op korte termijn vervolg via de mail, dus houd de mailbox in de gaten. Wat de overige landelijke activiteiten betreft, waarschijnlijk is er al een aantal bekend. Nog even een memo en wel: zaterdag 29 Juni Veteranendag Den Haag en donderdag 11 Juli Veteranendag Marine den Helder, zaterdag 7 september Herdenking Roermond. Dit jaar zijn er geen Marinedagen. Afsluitend hopen wij elkaar snel weer te ontmoeten op zowel de lokale als de landelijke activiteiten. Blijf gezond en pluk de dag!

Frits Heidendaal

AFDELING SALLAND

AVOM REÛNIE MET BBQ NOORD OOST NEDERLAND

Oproep AVOM-reünie met BBQ Algemene Vereniging Oud en actief dienend personeel van de Koninklijke Marine, Afdeling Salland.

Deze reünie met BBQ op 13 augustus 2024 is toegankelijk voor alle AVOM-leden en KM Veteranen, oudgedienden en hun partners, begeleiders in Noordoost Nederland inclusief Salland/Gelderland/Drenthe en Friesland. Dit initiatief is reeds enige jaren oud omdat er steeds minder activiteiten plaatsvinden in dit gebied.

De ouderen vinden een rit naar Amsterdam of Den Helder vaak

niet zo aantrekkelijk en kunnen hierdoor in de regio toch collega's en ex-collega's

treffen voor gezellige ontmoetingen in een ontspannen sfeer. Mede dankzij ondersteuning van het V-fonds zijn de kosten € 10,00 p.p. inclusief welkomstkoffie.

De reünie wordt gehouden in/bij de Brasserie van de Camping Sie-es-an in Balkbrug.

Inloop 16.30 uur; BBQ 17.00 uur.

Opgave en inlichtingen:

Jan Hopster,

Voorzitter afdeling Salland

T 06 141 97 010,

E hopster1@xs4all.nl

AFDELING ZUID-HOLLAND

De reünie gehouden op 10 januari 2024 in de Van Ghent Zaal te Rotterdam werd goed bezocht door 45 leden inclusief partner. De stemming zat er goed in en door enkele deelnemers werd de dansvloer opgezocht. De 'Blauwe Hap' smaakte heerlijk en werd afgesloten met een ijstoetje.

Aan de heer D. Hakvoort werd de speld en oorkonde voor 25 jaar lidmaatschap uitgereikt.

De oplooppiddag van 14 februari 2024 werd weer goed bezocht en het bestuur vergaderde 's morgens om de ALV van 13 maart a.s. voor te bereiden.

Aan 7 leden zal tijdens deze vergadering de speld en oorkonde worden uitgereikt of bij verhindering worden toegezonden. Ook zullen de evenementen voor de komende periode worden vastgesteld.

Op 27 februari 2024 waren 2 bestuursleden (Henny en Adriaan) en drie leden (Arie, Fred en Maarten) van de afdeling Zuid-Holland aanwezig bij de herdenking van de op 27 februari 1944 bij de Wassenaarse Slag gesneuvelde Franse Commando's de Marine.

Een van de sprekers was de zoon van de commandant de Kapitein Charles Trépel. Na een aantal sprekers werden de eerste 2 kransen gelegd. Daarna het signaal Taptoe gevolgd door 2 minuten stilte aansluitend werd het Franse en Nederlandse volkslied gespeeld. Door veel organisaties werden er een krans gelegd. Na afloop was er voor de genodigden een Vin d'Honneur en lunch in het raadhuis De Paauw te Wassenaar.

CARIBISCHE BERICHTEN

'GREEN ANGELS' VIJREN 10 JARIG BESTAAN

Het mariniersdetachement op Sint Maarten viert met trots zijn 10-jarig bestaan, een mijlpaal die de groei en toewijding van de eenheid benadrukt sinds de oprichting in 2014. Het mariniersdetachement is een eenheid die valt onder het Commandant der Zeemacht in het Caribisch gebied. Na de onafhankelijkheid van Sint Maarten sinds 10-10-10 verzochten toenmalig gouverneur Holiday en Minister van Defensie Hans Hillen een permanente militaire presentie voor het waarborgen van de vrede en veiligheid op de Bovenwindse eilanden, Saba, St. Eustatius en Sint Maarten.

Wat begon als een roterende eenheid van 4 maanden is later uitgegroeid tot vaste plaatsingen voor 3 tot 5 jaar, waardoor een stabiele en langdurige militaire aanwezigheid op het eiland wordt verzekerd. Het 10-jarig bestaan van het mariniersdetachement op Sint Maarten markeert niet alleen een periode van operationele inzet maar ook van samenwerking en partnerschap met lokale veiligheidspartners en de gemeenschap. De mariniers hebben zich ingezet voor verschillende humanitaire missies zoals noodhulpverlening na orkaan Irma en tijdens COVID-19.

Hiermee levert het detachement een waardevolle bijdrage voor het welzijn van de inwoners van Sint Maarten.

De komende jaren wordt hard gewerkt aan een compleet nieuw steunpunt dat in 2026 af moet zijn. Dit wordt het onderkomen van zowel de mariniers als marechaussees die ook op het eiland werkzaam zijn.

(Bron: Commandant der Zeemacht in het Caribisch gebied)

EREGALERIJ 1E KWARTAAL 2024

25 JAAR LID VAN DE AVOM

Het hoofdbestuur feliciteert de onderstaande leden met hun 25 jarig lidmaatschap van de AVOM en spreekt haar dank uit voor hun langdurig betoonde trouw aan de vereniging.

1e kwartaal 2024

NAAM

Batema, J.
Burger, E.R.
Dierckx, T.J.A.
Doom, J.G. van
Dronkers, J.P.
Duijvenvoorde, A.E. van
Heemink, J.K.
Ijssel, B.J. van den
Jonker, S.
Joose, G.W.
Konings, J.M.
Kup, M.W.
Leeuwen, A.J. van
Meer, Th. v.d.
Mensing - Saliha, D.E.S.
Veneman, A.
Vliegen, J.G.
Weerdt, W.J.M. de
Wijnands, M.M.

WOONPLAATS

Den Helder
Schiedam
Waregem
Culemborg
Spijkenisse
Stellendam
Amsterdam
Maarssen
Lekum
Bergen Op Zoom
Spijkenisse
Den Helder
Leiden
Surhuisterveen
Apeldoorn
Purmerend
Hulsberg
Ijmuiden
St. Pancras

AFDELING

Den Helder
Zuid Holland
Buitenland eu
Algemeen
Zuid Holland
Zuid Holland
Amsterdam
Algemeen
Friesland
Noord-Brabant
Zuid Holland
Den Helder
Zuid Holland
Friesland
Algemeen
Alkmaar
Algemeen
Amsterdam
Alkmaar

DIENSVAK/RANG

TDE
Hofm
Marn
Vlgtmkr
Mach
Marn
Marn
TDW
Hofm
Matr
Mach
TDW
TDV
Onbekend
nvt
Mach
Tlgr
Chf
Naut.dienst

MUSEUMNIEUWS

REDDERS OP ZEE: INDRIJKWEKKENDE TENTOONSTELLING IN HET SCHEEPVAARTMUSEUM

Met de fotografietentoonstelling *Redders op zee* viert Het Scheepvaartmuseum 200 jaar Koninklijke Nederlandse Redding Maatschappij (KNRM). De tentoonstelling zet vrijwilligers van de KNRM, de 'Redders op zee', in de schijnwerpers en laat zien wie deze mensen zijn.

Redders op zee toont nieuwe foto's van Nederlandse topfotografen Jeroen Hofman en Robin de Puy uit 2023. Hofman heeft de kuststations van de KNRM vastgelegd vanuit zijn favoriete bovenaanzicht, terwijl De Puy de redders op een persoonlijke manier heeft gefotografeerd, zonder hun reddingsuitrusting. Een opvallende foto is die van Corrie van der Haven-Eikelenboom, de eerste vrouwelijke redder van de KNRM.

Tim Bisschop, een Vlaamse vormgever met een voorliefde voor portret- en close-upfotografie, verzorgt de grafische vormgeving. Jasper van Goor ontwierp de tentoonstelling, waarin de kenmerkende oranje-blaue kleuren niet ontbreken. De twee fotografen krijgen elk een eigen zaal, waar de foto's op groot formaat worden getoond om ze dichterbij de bezoeker te brengen. Robin kiest voor zwart-witfoto's, terwijl Jeroen voor kleur gaat. Deze serie dient als een prachtig jubileumgeschenk voor de KNRM en is tot stand gekomen met steun van de VriendenLoterij.

Te bezoeken tot 7 oktober 2024.

Vlootshow

Op 25 mei zullen 40 hypermoderne KNRM-schepen aanmeren bij Het Scheepvaartmuseum, waaronder zowel historische als moderne reddingboten. Bezoekers kunnen deze vloot van dichtbij bewonderen tijdens een wandeling over de museumsteigers. Speciale activiteiten voor kinderen zullen worden georganiseerd. Toegang is gratis op vertoon van een geldig museumkaartje, KNRM-donateurs en VriendenLoterij-deelnemers hebben ook gratis toegang op deze dag, en kinderen tot en met 12 jaar mogen gratis naar binnen.

RECORDBEZOEK VOOR VERZETSMUSEUM IN 2023

Verzetsmuseum Amsterdam meldt met genoegen dat het in 2023 een recordaantal van bijna 114.000 bezoekers heeft verwelkomd, waarmee het de relevantie van zijn missie om de geschiedenis van het verzet tegen de bezetting levend te houden, onderstreept. Dit positieve resultaat volgt op een jaar vol activiteiten en vernieuwingen.

Eind 2022 werd een nieuwe vaste tentoonstelling geopend, die in meer dan 100 persoonlijke verhalen de oorlog dichtbij de bezoeker brengt. Deze vernieuwing heeft in 2023 ongetwijfeld bijgedragen aan de aantrekkelijkheid van het museum voor een breder publiek. Dit wordt bevestigd door de vele vijfsterrenrecensies die het museum ontving op platforms als Google en Tripadvisor en een nominatie voor de European Museum of the Year Award 2024.

Verzetsmuseum Junior bleef ook een drukbezochte bestemming voor jongere bezoekers, terwijl de tijdelijke tentoonstelling *Cas Oorthuys: Verzetsfotograaf* de interesse wekte van kunst- en geschiedenisliefhebbers. Evenementen zoals de Anton de Kom-lezing en de Museumnacht trokken grote aantallen jonge belangstellenden.

Directeur Liesbeth van der Horst kijkt met waardering terug op het afgelopen jaar: "We zijn dankbaar voor het enthousiasme en de betrokkenheid van de bezoekers die ons museum hebben doen bruisen. Juist in deze tijd van polarisatie is het Verzetsmuseum relevanter dan ooit."

<https://www.verzetsmuseum.org/>

ZIEN EN DOEN: BELEEF DE MARINE OP EN ONDER ZEE

Wandel door de geschiedenis van de Koninklijke Marine. Bekijk uniformen, wapens en leer meer over de zeehelden van vroeger. Klim aan boord van onze museumschepen, kijk door de periscoop van onderzeeboot Tonijn en ontdek meer over het leven van de bemanning.

Ontdek in onze nieuwste tentoonstelling meer over de wisselwerking tussen marinespellen voor amusement en voor het opleiden van marinepersoneel. Test in de tentoonstelling je eigen skills met de vaarsimulatie, World of Warships en Zeeslag.

Onderzeeboot Tonijn, Ramschip Schorpioen en mijnenveger Abraham Crijnssen behoren tot de collectie van het museum. Aan boord van de schepen krijg je meer te zien over het leven van de bemanning. Wist je bijvoorbeeld dat een onderzeeboot Tonijn veel als spion heeft gewerkt?

Je vindt ons in Den Helder op de voormalige rijks-werf Willemsoord. Op het terrein, wat nog steeds eigendom is van de Koninklijke Marine, staan al een

aantal objecten. Bekijk hier torpedo's en andere wapens of bekijk onderzeeboot Tonijn alvast goed aan de buitenkant.

Kennis door Theater heeft speciaal voor ons een aantal voorstellingen gemaakt en speelt deze in de schoolvakanties in het museum. Naast de theatervoorstellingen zijn er vaak extra activiteiten. Kom jij een keer touwknopen, meedoen aan een bouwwedstrijd of meedoen met één van onze andere activiteiten?

Voor scholen hebben we speciale lesprogramma's gemaakt. Voor het basisonderwijs hebben we bijvoorbeeld de leskist De Haven en het programma Kunst en de Marine. Voor het voortgezet onderwijs hebben we onder andere een programma over de Koude Oorlog, met gratis digiles! Of neem contact met ons op voor een op maat gemaakt programma.

<https://www.marinemuseum.nl/>

HOOFDBESTUUR

IN MEMORIAM

NAAM	RANG/STAND	AFDELING	WOONPLAATS	GEBOREN	OVERLEDEN
A. van de Bilt	MACH 2 z/m	Algemeen	Leersum	1-10-1939	niet bekend
R.W. Felix	SNRT 1	Algemeen	Apeldoorn	22-9-1941	7-12-2023
K.M. Verburgh	MARN. 2 z/m	Buitenland	Cust North Cabterbury NZ	18-6-1947	3-12-2023
J. Barelds	KPLSNR	Algemeen	Deventer	niet bekend	2-6-2023
W.H. Mulder	VLGTMKR 2 z/m	Algemeen	Apeldoorn	7-11-1931	niet bekend
H.J. Dokter	KPLMACH	Den helder	Den Helder	1-8-1951	9-2-2024
R.H.R. Kämpfer	BTSM	Den Helder	Den Helder	2-10-1932	17-12-2023
C.J. Theunissen	LTZ VK 2	Den Helder	Den Helder	31-12-1943	niet bekend
E.L. Suyderhoud	TLGR 1	Alkmaar	Bovenkarspel	13-10-1936	niet bekend
W.J. Graanstra	MAJHOFM	Amsterdam	Amsterdam	29-12-1925	niet bekend
Cornips, G.H.	KPLVLTMKR	Algemeen	Landgraaf	18-4-1931	19-9-2023
de Vries, S.	MACH 1	Friesland	Gorredijk	25-6-1950	9-9-2023

NIEUWE LEDEN

NAAM	RANG/STAND	AFDELING	WOONPLAATS
Jansen, C.C.	LTZ 2 o.c.	Zeeland	Kapelle
Castelein, A.M.	LDA 1 e klas	Zeeland	Vlissingen
Liebrechts, H.J.W.C.	TPMKR 1	Noord-Brabant Oost	Rosmalen
Warf, A.M. van der	SGT LDV	Zeeland	Vlissingen
Stiekema, G.R.	HOFM 1	Zuid-Holland	Katwijk
Dronkkers, H.	LDV 1	Algemeen	Zuidland
Versteeg, A.J.	SGTTDW	Oost-Overijssel	Almelo

AVOM EVENEMENTENKALENDER

DATUM	TIJD	AFDELING	EVENEMENT/ACTIVITEIT	LOCATIE
13-mrt-24	10:30 uur	Zuid-Holland	Algemene Ledenvergadering	Het Anker' Van Ghent Kazerne Rotterdam
20-mrt-24	10:00 uur		Reünie Landingsvaartuigen Nieuw-Guinea	Marine Etablissement Amsterdam
8-apr-24	10:30 uur	Amsterdam	Algemene Ledenvergadering	Marine Etablissement Amsterdam (Zaal Theems)
10-apr-24		Zuid-Holland	Oplopmiddag	Het Anker' Van Ghent Kazerne Rotterdam
20-apr-24	10:00 uur		Openstelling Bunker Grote Beer t.g.v. 75 jaar NAVO	Bunker Grote Beer Oostburg
21-apr-24	10:00 uur		Openstelling Bunker Grote Beer t.g.v. 75 jaar NAVO	Bunker Grote Beer Oostburg
28-apr-24	10:00 uur		Themazondag: De Chinese gemeenschap met roots in Nederlands-Indië	Kumpulan Arnhem(Landgoed Bronbeek)
4-mei-24			Dodenherdenking	Dam Amsterdam
4-mei-24		Zuid-Holland	Kranslegging	De Boeg Rotterdam
5-mei-24			Bevrijdingsfestival	Binnenstad Wageningen
8-mei-24		Zuid-Holland	Oplopmiddag	Het Anker' Van Ghent Kazerne Rotterdam
25-mei-24			Vlootshow 40 KNRM-schepen	Scheepvaartmuseum Amsterdam
12-jun-24		Zuid-Holland	Oplopmiddag	Het Anker' Van Ghent Kazerne Rotterdam
29-jun-24	10:00 uur		Nationale Veteranendag	Malieveld-Den Haag
11-jul-24			Marine Veteranendag	Marinehaven Den Helder
19-jul-24		Zuid-Holland	Oplopmiddag	Het Anker' Van Ghent Kazerne Rotterdam
13-aug-24	16:30 uur	Salland	Reünie met BBQ (ook voor leden Drenthe, Friesland en Gelderland)	Brasserie Sie-es-an Balkbrug(camping)
14-aug-24		Zuid-Holland	Oplopmiddag (onder voorbehoud i.v.m. vakanties)	Het Anker' Van Ghent Kazerne Rotterdam
6-sep-24			Wereldhavendagen	Havengebied Rotterdam
7-sep-24			Wereldhavendagen	Havengebied Rotterdam
7-sep-24			Indië-Herdenking	Nationaal Indië-monument Roermond
8-sep-24			Wereldhavendagen	Havengebied Rotterdam

CONTACTGEGEVENS AVOM AFDELINGEN

AFDELING ALKMAAR

NL50 RABO 0396 4749 18

Siem Smit, voorzitter,

Lid Raad van Afgevaardigden

M: +31 (0) 633149952

E: p.huijboom@live.nl

Wim Groot, secretaris

T: +31 (0) 725714117

E: tiny.groot@wxs.nl

AFDELING AMSTERDAM

NL28 INGB 0003 0633 58

Harry Bijleveld, voorzitter,

Lid Raad van Afgevaardigden

T: +31 (0) 294253417

E: hbijleveld@hetnet.nl

Wim de Weerd, secretaris,

T: +31 (0) 649641490

E: moeka@quicknet.nl

AFDELING DEN HELDER

NL59 INGB 0006 0659 20

Emile Roegies, voorzitter

Lid Raad van Afgevaardigden

T: +31 (0) 223697938

E: ecm.roegies@kpnmail.nl

Leonard Degener, secretaris

T: +31 (0) 223697938

E: leonard_961@hotmail.com

AFDELING FRIESLAND

Henk Hendriksen, contactpersoon

Lid Raad van Afgevaardigden

T: +31 (0) 515412000

E: hjw.hendriksen@gmail.com

AFDELING GRONINGEN-DRENTHE

Roelf Nienhuis, contactpersoon,

Lid Raad van Afgevaardigden

M: +31 (0) 650665512

E: roelf.007@home.nl

AFDELING LIMBURG-NOORD

NL66 RABO 0190 5120 08

Hans Peters, voorzitter

Lid Raad van Afgevaardigden

T: +31(0) 774742349

E: hans.maja@outlook.com

Herman Geerlings, secretaris

T: +31 (0) 774742774

E: hermgeerlings@home.nl

AFDELING NIJMEGEN

NL66 INGB 0008 8415 46

Jan Roelof van Offeren, secr

Lid Raad van Afgevaardigden

T: +31 (0) 623162504

E: jrvanofferen@kpnmail.nl

AFDELING NOORD-BABANT

Voorzitter (vacature)

Theo Wouterse, secretaris

Lid Raad van Afgevaardigden

T: +31 (0) 497575560

E: twouterse1949@kpnmail.nl

AFD. NOORD-BRABANT-OOST

Frits Heidendaal, contactpersoon

Lid Raad van Afgevaardigden

M: +31 (0) 649229197

E: fritsheidendaal1938@gmail.com

AFDELING OOST-OVERIJSSSEL

NL03 INGB 0006 4933 40

Allart Oldejans, voorzitter

Lid Raad van Afgevaardigden

M: +31 (0) 646342732

E: aoldejans@xs4all.nl

Gerrit van Gils, secretaris

M: +31 (0) 651750545

E: gerritjanvangils@gmail.com

AFDELING SALLAND

NL62 INGB 0000 2798 16

Jan Hopster, voorzitter

Lid Raad van Afgevaardigden

M: +31 (0) 614197010

E: hopster1@xs4all.nl

Rob van den Bosch, secretaris

M: +31 (0) 628889357

E: r.bosch01@kpnmail.nl

AFDELING ZEELAND

NL35 RABO 0389 3647 97

Jan Foekking, voorzitter

T: +31 (0) 118466676

Rob Schouw, secretaris

Lid Raad van Afgevaardigden

M: + 31 (0) 648180446

E: schouw@vlissingennet.nl

AFDELING ZUID-HOLLAND

NL08 INGB 0004 7838 19

André van Duijvenvoorde, voorzitter

M: +31 (0) 625408207

E: a.duijvenvoorde6@upcmail.nl

Adriaan van Stolk, secretaris

Lid Raad van Afgevaardigden

M: +31 (0) 653299877

E: aw.van.stolk@gmail.com

AVOM SHOP

NR.	ARTIKEL	PRIJS
9302	Blazer Badge	€ 6,00
9303	Schouder epaulet (per set)	€ 8,50
9304	Stropdas	€ 12,00
9306	Reversspeld (pin)	€ 3,00
9309	Knopen (set van 6 groot en 6 klein)	€ 16,00
9315	Naambadge	€ 25,00
9317	Baret (vloot)	€ 20,00
9318	Anker (voor baret vloot)	€ 6,00
	Baret inclusief anker in één bestelling	€ 25,00
9323	Trui (vloot)	€ 52,50
9324	Parka (vloot)	€ 85,00
9325	Overhemd korte mouw	€ 21,00
9326	Overhemd lange mouw	€ 22,00

LEVERTIJD

Binnen 20 werkdagen, afhankelijk van beschikbaarheid.

Bij eventuele opmerkingen over levertijd en/of artikel, melden bij beheerder AVOM-SHOP Wim Brons, M: 06-22467441, E: w.brons@avom.nl

De AVOM-artikelen 9301 t/m 9328 zijn te bestellen door overmaking van het bedrag op rekening: NL31 ABNA 058 863 11 16 ten name van AVOM, met vermelding van maatvoering en verzendadres. Voor buitenlandse betalingen ook BIC-nummer vermelden: BIC ABNANL2A

Alle artikelen zijn inclusief verzendkosten.

Maatvoering is volgens standaard confectiematen.

Retourzending door foute opgave van maatvoering zijn voor eigen rekening.

Blazer Badge

Epauletten

Baret

Stropdas

Pin

Naambadge

Pilot shirt

Parka

Trui

AVOM-leden die overwegen een blazer met bijpassende pantalon aan te schaffen kunnen contact opnemen met onderstaand adres en vragen naar de mogelijkheden.

Hootsen Kleding

Veluweweg 66, 3774 BN Kootwijkerbroek

T: 0342441271